

A jó munka feltétele a szociális gondoskodás

Manapság sok szó esik róla, külön szervezet foglalkozik céljainak megvalósításával, tanfolyamokat rendeznek a tárgykörben, mégse mondhatjuk, hogy mindenki — még akinek közvelelő vagy közvetve feladata lenne — helyesen értelmeli a szociális ellátás, a szociális tervezés, a szociálpolitika fogalmakörét, az ehhez kapcsolódó intézkedéseket, a belőlük reá háruló tennivalókat. Pedig a kérdés rendkívül időszerűvé vált. A dolgozókról való gondoskodás egy-egy eleme — gondoljunk a munkásszállásra, az üzemi étkeztetésre vagy a gyermekintézményekre — ma már a termelés feltételei közé sorakozott fel.

Hogy ez valóban így van, keilőképpen kifejezésre jutott a Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Munkügyi Minisztérium által vállalt szociális igazgatók és szakszervezeti titkárok, továbbá megyei és ágazati szociálpolitikai titkárok részére a hónap elején közösen rendezett tanácskozás előadásaiból és hozzászólásaiból, valamint az elhangzottak összefoglalásából. Természetesen nemcsak megállapítások hangzottak el. A tapasztalatok ismertetése mellett az előadások tömörített útmutatást tartalmaztak, s a hozzászólások sem maradtak ki a nehézségek felsorolásából, keresték a megoldást, vitatkoztak, új gondolatokat vetettek fel.

A szociális ellátás társadalmunkban három szinten valósul meg. Legnagyobb ezek közül a központi szolgáltatások (nyugdíj, családi pótlék, gyermekgondozási segély stb.) részaránya. Ugyancsak jelentős a tanácsok, a lakóhelyhez kapcsolódó szociális juttatások mértéke. A harmadik szint a vállalati, munkahelyi ellátás. Már megnevezéséből is érezhető, hogy tárgykörébe olyan kérdések tartoznak, amelyek közvetlen kapcsolatban vannak a napi munkával, igazodnak a vállalat tevékenységének jellegzetességeihez, tehát központi nem oldható meg.

A vállalati szociálpolitika — amint már utaltunk rá — feltétele a termelésnek. Gépesítéssel nem helyettesíthető minden élő munka, s a korszerű berendezéseket nem lehet hatékonyan működtetni elavult szociális körülmények között.

Ilyen felelősség mellett a szociálpolitika nem nélkülözheti a tervszerűséget. Amint a tervkötelezett gazdasági egységek öt-éves és éves terveket készítenek műszaki, gazdasági feladataikra, ugyanilyen időtávra el kell készíteniük a dolgozó élet- és munkakörülményeinek javítását tartalmazó szociális tervüket is.

Mi mindennel kell foglalkoznia ennek a tervnek? Minden egyes tétele terjedelmét tárgyalást igényelne, így most meg kell elégednünk a

néhány megjegyzéssel bővített felsorolással.

Egyik legégetőbb társadalompolitikai gondunk, egyúttal a fiatal dolgozók megszerzésének és megtartásának celszerű eszköze a lakásépítés támogatása.

A biztonságos munkának, a foglalkozási ártalmak kiküszöbölésének egyik feltétele — a megbízható védőberendezések és egyéni védőfelszerelések használatát mellett — a mostanában kialakuló üzemegészségügyi hálózat. Új feladatokkal kell felruházni az üzemorvosokat. A gyógyítás mellett nagyobb szerepet kell munkájukban kapnia a megelőzésnek, valamint a rehabilitációnak, és a két utóbbi tevékenységük jelentős hatáskört feltételez a munka szervezésében, a tervek kialakításában is.

Nem kell külön ecsetelnünk a gyermekintézmények és az üzemi étkeztetés fejlesztésének, valamint a ma már nélkülözhetetlen munkásszállítás korszerűsítésének szükségességét.

Bárki jónéhány tétellel meg tudná toldani ezt a hézagot, csak a legfontosabb kérdéseket tartalmazó felsorolást. De egyetlen rávetett pillantás is elegendő ahhoz, hogy jelentőségét kiöklökpömpen értékelhessük. Hogy az egyes feladatok nem választathatók el a vállalat gazdasági terveitől, hogy nem szoríthatók háttérbe.

Azon, hogy az egyes gazdasági egységeknél — torz szemlélet ki ne alakulhasson, nehogy a tervezés során a „maradékterv” érvényesüljön, hogy a kidolgozott terveket ne a szociális létesítmények kárára módosítsák, a szakszervezeteknek kell örködniük.

Örvendetes szemléletváltó. A minisztériumok és a szakszervezetek egyre tüzetesebben foglalkoznak a szociális ellátással.

Előrelendítette ezt a folyamatot az üzemi demokrácia fejlődése. Az 1977. évi szociális tervek végrehajtásáról az igazgatók beszámoltak a szakszervezeti tanácsok előtt, sőt ahol már létrejöttek az együttes tanácskozások, ott már a bizalmiküldöttek is részt vehettek a beszámoló fölötti vitában. A jövőben még előbbé kell tenni a szociális tervek végrehajtásának ellenőrzését — és erre meg is lesz a lehetőség — hiszen a szakszervezeti központosítottság és a bizalmiküldöttekből alakuló tanácskozó testület részese lesz a beszámoló alapját képező terv kialakításának is.

A posta eddig is nagy gondot fordított a szociális ellátásra. Minden feltétele megvan annak, hogy a jó úton tovább haladjon, hiszen gazdasági szervezete van a szociálpolitikai, és most induló tanfolyamon gondoskodik hozzáértők képzéséről. Hogy eredményesebben dolgozhassanak, saját munkáikkal valamennyien hozzájárulhatnak.

Benda István

XXIII. ÉVFOLYAM

9. SZÁM

1978. SZEPTEMBER

ÁRA: 60 FILLÉR

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJÉTEK!

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Új tanév kezdetén

Készüljünk fel a politikai és a tisztségviselői oktatásra!

A szakszervezeti politikai tömegoktatás májusban megtartott utolsó foglalkozásával befejeződött az 1977/78-as oktatási év. Szakszervezetünk elnöksége értékelte a tapasztalatokat, megállapította, hogy a politikai tömegoktatás eredményesen segítette a szakszervezeti munka színvonalának emelését, a postás dolgozókkal a kapcsolatok erősítését.

Az oktatási év befejezése azonban nem jelent pihenést a szakszervezeti tisztségviselők számára, ugyanis még az oktatási év befejezése előtt megkezdődött az új esztendő előkészítése, szervezése. Ennek különös hangsúlyt adott az is, hogy a szakszervezeti tömegpolitikai oktatás tartalmában, formájában megváltozott.

Az 1978-as esztendőben — éppen jelentőségénél fogva — a szakszervezeti propaganda középpontjába került a szakszervezeti tagság és a tisztségviselők oktatása. Olyan tevékenység ez, amelynek hatása a szakszervezeti munka eredményességében, a tagság aktivitásában, a tömegkapcsolat erősítésében mutatkozik meg. Ennek megfelelően az oktatás továbbfejlesztésekor sem csupán a szakszervezeti munka egyetlen területéről van szó. Az új oktatási feladatok nem korlátozódhatnak csak kifejezetten az oktatás területére, hanem a szakszervezeti élet valamennyi területének tartalmi, módszerbeli támogatását is igénylik.

Ezért nagyon fontos, hogy valamennyi testület és tisztségviselő jól ismerje a határozatokat, s lehetőségeinek határain belül tevékenyen közreműködjen gyakorlati megvalósulásukban. Így tudunk közös erővel annak az elvárásnak eleget tenni, hogy a szakszervezeti politikai oktatás fejlessze a postás dolgozók marxista-leninista világnézetét, gyarapítsa a tagság politikai ismereteit, mozgósítsa a párt politikájának,

a szakszervezeti mozgalom feladatainak végrehajtására, járuljon hozzá a szocialista emberre jellemző vonások, magatartási formák kialakításához. Önkéntelenül felmerül a kérdés, milyen intézkedések történtek eddig a kitűzött cél megvalósítása végett.

Az új oktatás bevezetése fokozatosan történik. Az 1978/79-es oktatási évadban a két éves időtartamú alaptanfolyam, a „Társadalmunk kérdései” mellett az alapszervezetek több helyen változatlanul szervezik a „Világpolitika időszerű kérdései” sorozatot. A tapasztalatok szerint a tanfolyam szervezésekor érvényesül az a törekvés, hogy ahol lehet, rétegek szerinti önálló tanfolyamok induljanak.

Az oktatásunk új elemeihez alkalmazkodva — figyelembe véve a színvonal emelésének követelményét — megfelelő tananyag készült. A tanfolyamok hallgatói olyan tankönyveket kapnak az oktatás indulásakor, amelyek a témák alapos egyéni feldolgozását is lehetővé teszik. Ezekről az alapszervezetek döntő többsége már gondoskodott.

Az oktatás színvonala elsősorban a propagandisták, az előadók elméleti és szakmai felkészültségén múlik. Éppen ezért fokozott gondot kell fordítani a kiválasztásra, a képzésre és továbbképzésre. Ma már az évad eleji előkészítő tanfolyamoknál, a tematikus felkészítőknél tartunk. Az SZBT és az szmt-k igen jelentős segítséget nyújtanak valamennyi feladat megoldásához. Az SZBT szervezésében augusztus folyamán 20 postás propagandista vett részt egy jólsikerült évad eleji felkészítőn. Október első napjaiban a budapesti propagandisták részére tematikus felkészítő megtartását tervezzük. Ezzel párhuzamosan folynak vidéken is a felkészítők.

Néhány hét, s elkezdődnek a tanfolyamok. Ismét felmérhetjük, hogy mennyire

igazodunk a körülményekhez, hogyan használjuk ki lehetőségeinket, s szervezőmunkánk milyen eredményt hoz.

Szerencsére nem állunk híján sokrétű tapasztalatoknak, s így várható, hogy aktivistáink és propagandistáink, akik eddig is előreszerezték lelkesedéssel és lelkiismerettel adták át társadalmi, politikai ismereteiket a postás tömegeknek, az oktatás új elemeit beillesztve munkájukba, sikerrel oldják meg az előttük álló feladatokat.

Nem kevésbé fontos feladat hárul a szakszervezeti bizottságokra és tanácsokra a tisztségviselő oktatásában sem. A szervezeti élet jelentős változásai, mint az üzemi demokrácia új fórumrendszerének kialakulása, a jogok és hatáskörök bővülése minden tekintetben képzett, széles látókörű, a mozgalmi ismeretekben is jártas tisztségviselőket kíván.

Ennek megfelelően a most induló oktatási évben megváltozik az alapszervezetek irányító munkája is, amelyben szeptembertől oktatniuk kell a bizalmiakat és bizalmihelyetteseket, a szakszervezeti testületi tagokat és a szocialista brigádvezetőket.

Az oktatás soha meg nem szűnő munka. Még a legkisebb létszámú egységnek is óhatatlan, hogy személyi változás ne történjék. Márpedig magától értendő követelmény az, hogy a bármilyen szakszervezeti tisztséget betöltő dolgozó legalább alapfokú képesben részesüljön. Az ismeretek sem állandók. Hol fejlődésbe merülnek, hol pedig el is avulnak, tehát nem nélkülözhetők a továbbképző tanfolyamok sem. Ugyancsak hasznára válik minden tisztségviselőnek — rajtuk keresztül pedig a tagságnak — ha a tudnivalókat időről időre felelevenítik, és az időszerűség követelményeinek megfelelően kibővítik.

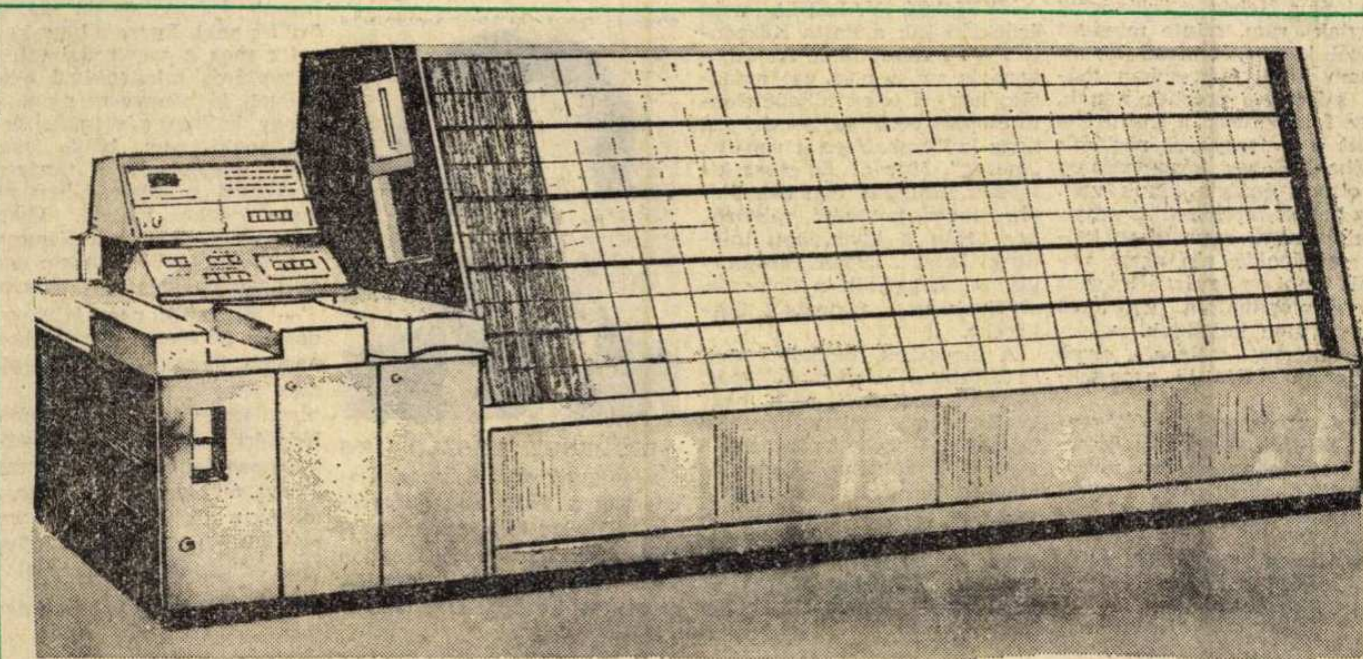
Az alapképző tanfolyamok tematikáját a SZOT Titkársága határozta meg, a továbbképző tanfolyamokét csak részben írta elő. Ez utóbbi képzés tananyagát a Postások Szakszervezetének Elnöksége az üzemi demokrácia postai sajátosságait, a szolgáltatások minőségének javítását, valamint a posta fejlesztési tervét tárgyaló témákkal egészítette ki.

Az oktatáshoz szükséges tananyagot a Táncsics Könyv- és Folyóíratkiadó Vállalatnál májusban kellett megrendelni. Sajnos, több alapszerv megkezdte az anyag megrendeléséről, szerencsére a kiadó augusztus végéig a pótmegrendeléseket is elfogadta. A postai témákat tartalmazó jegyzeteket szakszervezetünk központja folyamatosan megküldi. Az 1978/79. évi szakszervezeti oktatási irányelveknek, az új feladatoknak az ismertetése a SZOT Alapszervezeti tájékoztatójának 2-3-as számában, valamint szakszervezetünk elnökségének 5. számú tájékoztatójában jelent meg.

Az oktatás megszervezése nagy körültekintést kíván. Ahol a tisztségviselők kis száma külön tanfolyamok tartását nem teszi lehetővé, ott a bizalmiak, helyettesek és a választott testületi tagok részére közös előadásokat kell rendezni. Nem kevésbé fontos feladat az előadók kiválasztása. Helyesen jár el a szakszervezeti bizottság, ha az egyes témák ismertetésére jól képzett szakembereket hív meg.

Mind ezek az útmutatások, mind az egyéni kezdeményezések segítsék elő, hogy a tagság által megválasztott tisztségviselők megismerjék tennivalóikat, hogy minden helyzetben feltalálva magukat eredményesen elláthassák egyre növekvő feladataikat.

Somogyi Lászlóné —
Somogyi Szabolcs

1978. szeptember 15.
Jelentős dátum
a Magyar Posta életében
Kezdetét veszi az

AUTOMATIZÁLT LEVÉLFELDOLGOZÁS

Budapest 72 postahivatalban
üzembe helyezték
az ország első
levélirányító gépét

Küldöttséggel a Német Demokratikus Köztársaságban

A magyar és az NDK-beli postászsakszervezet között hosszú évek óta fennálló baráti kapcsolat alapján 3 fős postás zsakszervezeti küldöttség 5 napot töltött az NDK-ban. Ennek során meglátogatták a szakszervezeti és postai egységeket, találkozott a posta különböző szintű gazdasági, párt, szakszervezeti vezetőivel, szakszervezeti bizalmiakkal és postás dolgozókkal. Célja az volt, hogy megismerje és tanulmányozza a postás zsakszervezeti bizalmi munkáját, szerepüket az üzemi demokráciában.

Az NDK ipari jellegű ország, területe 108 ezer négyzetkilométer, lakossága 17 millió. Az ország 14 megyéből és a fővárosból áll. Ugyanilyen területi felosztással tevékenykednek az egyes megyei postagazgatóságok. Megvételként több önállóan gazdálkodó postaiüzem látja el a forgalmi és műszaki feladatokat.

A szervezett postás dolgozók a Szállítási és Hírközlési Szakszervezethez tartoznak. Az ország 8,3 millió szakszervezeti tagságból a vasutasok 260 ezer, a szállítási dolgozók 220 ezer, a postások 140 ezer főt tesznek ki. A postások mintegy 70 százaléka nő és 20 százaléka fiatal.

A vendéglátók tájékoztatták küldöttségünket a posta helyzetéről. Az általános politikai helyzet jó, széles körű munkaversennyel készülnek az NDK megalakulásának 30. évfordulójának méltó megünneplésére. A versenyben legjobb eredményt elérő 530 dolgozó hajóval jutalomutazásra megy a Szovjetunióba. A dolgozók elfogadják az ország fejlesztésének programját. Tudják, hogy „a lépések sorát be kell tartani, s egyszerre kettőt nem lehet lélelni”. Az ország kiemelt lakásfejlesztési programot hajít végre, ami a dolgozók életkörülményeit javítja, ugyanakkor a népgazdaság fejlesztési lehetőségeit lekötöti. A szakszervezet nincs megelégedve a posta általános fejlődésével, mert a növekvő lakossági igényeket nem tudja a kívánt színvonalon kielégíteni, mert országosan munkahelyhiány van. A posta évi bérfejlesztési lehetősége 2,4 százalék, az iparé pedig a 3,4-et is meghaladja átlánál. A postások átlagbére 860 márka. Ezt az elmúlt években kiemelt, 15-20 százalékos bérfejlesztéssel érték el. A jelenlegi bérek megfelelnek az országos átlagnak, s bérrendjük nincsenek.

A bizalmi feladatát az FDGB, az NDK szakszervezeti szövetsége egységesen határozta meg valamennyi ágazati szakszervezet részére, s kézikönyvbe foglalva juttatta el minden bizalmihoz. Ezen kívül folyamatosan ellátják őket a napi munkához szükséges tájékoztatással a szakszervezeti újságokon és egyéb csatornákon keresztül. A bizalmiak havonta tartanak csoportértekezletet az üzemet és a dolgozókat érintő kérdésekről. A bizalmi és az üzemi bizottság (szakszervezeti alapszervezet) munkája szorosan összefügg, kölcsönösen segítik egymást. A bizalmiak szintjén a szakszervezeti jogokat a bizalmi csoport gyakorolja. A bizalmiak mozgósító, összefogó szerepe van, kapcsol a tagság és a választott testület között. A csoportok véleménye összehozódik, s ilyenkor egyetértési jogot gyakorolnak:

- a gazdálkodási tervvel,
- a kollektív szerződéssel,
- a munkaverseny-programmal,
- a jutalmak elosztásával kapcsolatban.

Látogatásunk idején folyt az 1979. évi gazdálkodási terv megvitatása a bizalmi csoportok szintjén. Ezeket ún. ellenőrzött készítenek, amely a terv teljesítésére tett csoportvállalás. A terv alulról felfelé készülnek összegezés-

sel. A felsőbb szervek ehhez irányelveket, mutatószámokat adnak. A legalsó gazdálkodási szinten, a bizalmiak és az ü. együttes ülésén szeptember 1-ig megvitatják és elfogadják a terveket. Ezt követi a megyei és az országos szintű tervek összeállítása, jóváhagyása.

Az NDK postásai a találkozás során barátságosan fogadták és készséggel mutatták meg munkahelyeiket, nemcsak a mozgalmi, hanem a szakmai oldaláról is. Faliújságok mutatták a postások eredményeit az NDK megalakulásának 30. évfordulójára kibontakozott munkaversenyben. A megtekintett versenynaplóba a magyar postások nevében elismerésüket és jókívánságainkat jegyeztük be a dolgozók munkasíkjaihoz. Az automatizáltság 90 százalékos a távbeszélő szolgálatban, de a gépesítésnek a klasszikus postai ágazatokban is régi hagyományai vannak. Mint ismeretes, a támpont rendszerű külterületi kézbesítés és egyes értékkiküldésű automaták rendszerét az NDK postájától vettük át.

Megtekintettük a magdebúrgi levélfeldolgozó hivatalt, amely a 10 gócból álló országos hálózat része. Itt 1954 óta gépesítve van a levélfeldolgozás. A jelenlegi postai tervezési és készítésű feladatainak gép 1961 óta működik. Teljesítménye 4 kezelőóránként 19 ezer levél. A napi 10 ezer levelet 2 műszakban dolgozzák fel. A magdebúrgi pályaudvari hivatal helyszínelével és mintegy 35 százalékos létszámmal küzd. A csomagokat félautomata csomagíróval dolgozzák fel. A rakodást és szállítást kisebb gépek, konténerek és szállító kerekek segítik. A megyén belüli szállítást gépkocsival, a megyén kívüli 80 százaléka vasúton, a többi gépkocsival bonyolódik le. Naponta 30 ezer csomagot dolgoznak fel 170 fős csomagátvitelű géppel. 8 órában műszakokban váltják a dolgozók egymást, a járási szolgálat általánosan éjfélkor másnap délután 4-ig tart. A meglátogatott postai épületek életkora 8 és 80 év között változott. Szociális ellátottságuk a mi szemünkkel nézve jó, de a helyi szakszervezet nincs mindennel megelégedve. Általános volt a rend és a tisztaság. Ebben jelentős szerepe van az emberek igényességének és magatartásuk kulturáltságának. Korszerűen felszerelt orvosi rendelőket, fűtőket, mosdókat, üzemi étkezdéket és büféket láttunk. Egy 1500-1700 kalóriás ebéd ára 1,5-2 márka. Az állami támogatással működő üzemi rendelőt táppénzbe vételi joggal rendelkeznek. Az ilyen helyen dolgozó postások csak az üzemi rendelőt vehetik igénybe, a körzetet nem.

Nagy gondot fordítanak a dolgozók üdültetésére. Meglátogattuk Blankenburgban a postások által 11 hektáron épült üdülőtelepét. A természeti környezet megőrzését szolgáló üdültetésre. A kéthetes üdülés díja 115 márka. Ugyanitt gyermekcsoportokat is fogadnak majd, s ehhez romantikus játszótérrel, indiántábor építenek. A minisztérium kezelésében van a Harz-hegységben levő gyermeküdülő, ahol 6 hetes turnusokban a főbb iskolai tantárgyak tanulása mellett segítik a 6-14 éves gyermekek testi és szellemi fejlődését.

Látogatásunk végén hasznosnak ítéltük egymás őszinte és kölcsönös tájékoztatását az eredményekről és gondokról. A látottak új gondolatokat ébresztettek a küldöttség tagjaiban. Reméljük, lesz még alkalmunk arra, hogy jobban megismerjük egymást és erősítsük barátságunkat.

Olajos Árpád

Készülődés az ifjúsági parlamentekre

Az MT-SZOT-KISZ KB határozata értelmében 1978-ban (október 15. és december 15. között) ismét megrendezik az ifjúsági parlamenteket, a szocialista demokrácia új és sajátos ifjúsági fórumait.

Az 1976-ban tartott tanácskozások a gyakorlatban jól beváltak és eredményesen tették eleget feladatuknak: az ifjúsági törvény helyi és ágazati végrehajtása ellenőrzésének. Két éve a parlamenteken 11 190 fiatal vett részt, és 2642 fejtegette ki véleményét, mondta el javaslatát.

Az 1976. évi fórumok tapasztalatainak felhasználásával kell hozzájárulni az ez évi ifjúsági politikai rendezvénysorozat sikeréhez. A tanácskozások célja az, hogy a fiatalok közéleti tevékenységének kibontakoztatásával szolgálják a demokrácia továbbfejlesztését és váljanak a fiatalok szakmai, politikai nevelésének és mozgósításának színterévé.

Az ifjúsági parlamentek megrendezéséhez eligazítást nyújt

- az „Ifjúsági Törvény”, az 1043/71. Korm., továbbá — az 1031/77. MT-SZOT-KISZ KB határozat,
- az Állami Ifjúsági Bizottság Módszertani Útmutatója, valamint
- a 72/78. Vig. sz. utasítás (Po. É. 30. sz.).

A parlament megrendezése, az állami, gazdasági szervek feladata. Ez azt jelenti, hogy a tanácskozásokért minden tanácskozással kapcsolatos feladatot az ifjúsági politikai célokra való felhasználásról a fiatalok idejében tájékoztatást kapjanak!

A szakszervezeti szervek a gazdasági, gazdasági szervek feladata. Ez azt jelenti, hogy a tanácskozásokért minden tanácskozással kapcsolatos feladatot az ifjúsági politikai célokra való felhasználásról a fiatalok idejében tájékoztatást kapjanak!

— Az Ifjúsági Klub város-területi híres. Vezetőjük nagyon agilis, jól összefogja a társaságot. Az összejövetelek változatosak, színesek. Jól működik a nyugdíjasklub, a főtáncosok, a barkácsosok is. Most tervezük a szocialista brigádok klubjának létrehozását.

— Folyik-e ismeretterjesztés a művelődési otthonban?

— Hovagy. Kifőző kapcsolatot építettünk ki a Tanácskező Főiskolával. Az irodalomkedvelők létrehozták a versbarátok körét, az ő tevékenységüket kiválóan segíti egy országos híres szakember, dr. Katona Béla egyetemi docens. Szerződést kötöttünk továbbá a TIT-tel, rendszeresen tartunk természetudományi, művészeti előadásokat. Bevált gyakorlatunk: az előadásokat vetélkedők követik. De tartunk író-olvasó találkozókat, sőt, ismert művészeket hívunk meg, akikkel elbeszélgethetünk a résztvevők.

HORVÁTH FERENC Nyíregyháza 2 postahivatal főpénztárosa. Amint elmondta, szereti szakmáját, nemigen tudna elképzelni más munkakört magának. Meg is becsülik őt a munkatársak. Neve azonban nemcsak a szakkörökben cseng ismerősen. Lelkiismeretes munkáját dicserik egészen más jellegű területeken is. Döntő érdemei vannak a nyíregyházi postások kulturális életének fellendítésében. Ő maga erről így beszél.

— 1967-ben lettem a művelődési otthon vezetéségi tagja, az irányítást három éve vettem át. Nehéz „örökséget” hagytak rám, szinte mindent előlről kellett kezdeni. Én és rajtam kívül még sokan mások szükségét éreztük annak, hogy fellendítsük a kulturális életet a nyíregyházi postások körében. Ehhez természetesen az otthon épülete kevés volt. Meg kellett teremteni az anyagi feltételeket, mozgósítani kellett mindenkit, aki akart valamit tenni az ügyért. Nyugodt szívvel mondhatom, hogy most már jó úton haladunk.

— Hogyan, milyen elvek szerint alakítja ki programjait?

— A programokat félveként állítjuk össze. Az összeállítás minden esetben javaslatgyűjtés előzi meg, tájékoztunk az igényekről, a kívánságokról.

— Milyen szakkörök tevékenykednek a Postás Művelődési Otthonban?

— A parlamentek sikeréhez személyes képviselőtükkel járulnak hozzá! Ismertessék a fiatalokkal azokat az eredményeket, amelyeket a szakszervezetek az ifjúsági politikai határozat végrehajtásában, az Ifjúsági Törvény érvényesítésében elérték, értékeljék az 1976. évi tanácskozásokat követő intézkedéseket!

— A szakszervezeti munkával összefüggő kérdésekre a szakszervezet jelenlévő képviselője válaszoljon a fiataloknak!

— A parlamenteken szerzett tapasztalatokat és az elhangzott véleményeket, felvetéseket hasznosítsák a szakszervezeti bizottságok és bizalmiak novemberben tartandó együttes tanácskozásán!

— A tanácskozásokat követően folyamatosan kísérjék figyelemmel és maguk is segítsék elő az üzemi, hivatali, társasági és igazgatási ifjúsági politikai tervek kialakítását, az elhangzott javaslatok megvalósítását, az észrevételek hasznosítását!

Az ifjúsági bizottságok és felelősök szervezzék és mozgósítsák a fiatalokat, hogy a tanácskozásokon minél nagyobb számban vegyenek részt! Az előkészítés során gyűjtsék össze a fiatalok észrevételeit és javaslatait, s azokat továbbítsák a szakszervezeti bizottságokhoz! Javaslatokkal, észrevételeikkel segítsék elő a szakszervezeti bizottságok állásfoglalásainak kialakítását!

Az ideai tanácskozások munkahelyi szinten lezárulnak, ezért minden felmerült kérdésre a parlamenten kell választ adni. Ha a felmerült kérdés a munkahelyi hatáskörét meghaladja, a felügyeletet elölő szervezethez kell továbbítani, amely köteles 30 napon belül a választ írásban megadni, illetve intézkedni.

A tanácskozásokat szombatvasárnap kell rendezni. Előfordulhat, hogy néhány fiatal (folyamatos szolgálat miatt) munkaidő alatt vesz részt a parlamenten. Az ilyen távollét a jogszabály értelmében munkával összefüggő távollétnek tekinthető.

A munkahelyi parlamentek az üzemi demokrácia rétegtanácskozásai. Ebből következő, hogy sikerük nemcsak az ifjúság érdeke, közös ügye a munkahelyek és valamennyi dolgozónak egyaránt. Említetük, hogy az ifjúsági parlamentek megrendezése a gazdasági, állami szervek feladata. Az magától értetődik, hogy az előkészületekből jelentős rész hárul a KISZ-szervezetekre, de nem kevésbé fontosak a szakszervezeti bizottságok (tanácsok) tennivalói sem, ezek közül is kiemelve a politikai előkészítéshez nyújtott segítségét. Csakis a jó együttműködés hozhat sikert, a jól előkészített tanácskozás hozzá felfrissíti a postai szolgáltatások rejtett tartalékait, a megoldásra váró gondokat, s hozhat megnyugtató határozatokat, nemcsak fiataljaink, hanem közvetve valamennyiünk javára.

Kovács Zoltánné

A szocialista kultúraért tevékenykednek

Augusztus 20-án alkalmából a SZOT székházában kitüntetéseket adtak át szakszervezeti aktivistáknak. A közművelődésben, a szocialista kultúra terjesztésében, a kulturális jellegű események szervezésében, lebonyolításában élenjárók a „Szocialista Kultúraért” kitüntetést kapták. Közöttük volt három postás dolgozó is.

HORVÁTH FERENC Nyíregyháza 2 postahivatal főpénztárosa. Amint elmondta, szereti szakmáját, nemigen tudna elképzelni más munkakört magának. Meg is becsülik őt a munkatársak. Neve azonban nemcsak a szakkörökben cseng ismerősen. Lelkiismeretes munkáját dicserik egészen más jellegű területeken is. Döntő érdemei vannak a nyíregyházi postások kulturális életének fellendítésében. Ő maga erről így beszél.

— 1967-ben lettem a művelődési otthon vezetéségi tagja, az irányítást három éve vettem át. Nehéz „örökséget” hagytak rám, szinte mindent előlről kellett kezdeni. Én és rajtam kívül még sokan mások szükségét éreztük annak, hogy fellendítsük a kulturális életet a nyíregyházi postások körében. Ehhez természetesen az otthon épülete kevés volt. Meg kellett teremteni az anyagi feltételeket, mozgósítani kellett mindenkit, aki akart valamit tenni az ügyért. Nyugodt szívvel mondhatom, hogy most már jó úton haladunk.

— Hogyan, milyen elvek szerint alakítja ki programjait?

— A programokat félveként állítjuk össze. Az összeállítás minden esetben javaslatgyűjtés előzi meg, tájékoztunk az igényekről, a kívánságokról.

— Milyen szakkörök tevékenykednek a Postás Művelődési Otthonban?

— Az Ifjúsági Klub város-területi híres. Vezetőjük nagyon agilis, jól összefogja a társaságot. Az összejövetelek változatosak, színesek. Jól működik a nyugdíjasklub, a főtáncosok, a barkácsosok is. Most tervezük a szocialista brigádok klubjának létrehozását.

— Folyik-e ismeretterjesztés a művelődési otthonban?

— Hovagy. Kifőző kapcsolatot építettünk ki a Tanácskező Főiskolával. Az irodalomkedvelők létrehozták a versbarátok körét, az ő tevékenységüket kiválóan segíti egy országos híres szakember, dr. Katona Béla egyetemi docens. Szerződést kötöttünk továbbá a TIT-tel, rendszeresen tartunk természetudományi, művészeti előadásokat. Bevált gyakorlatunk: az előadásokat vetélkedők követik. De tartunk író-olvasó találkozókat, sőt, ismert művészeket hívunk meg, akikkel elbeszélgethetünk a résztvevők.

NYULASI VALÉRIA után érdeklődtünk a Posta Központi Táviró Hivatalban. Az útbizottság során nem azt mondták, hogy a telex hibabejelentő csoport vezetője, hanem azt, hogy kultúros. Ezen a vonalon „mozog”. Mozog? Ez rossz kifejezés. Szálgul. Szervez, agít, rendez, propagál, rábeszél. Így aztán a hivatalban mindenki ismeri. Olyan kérdésekkel is felkeresik a dolgozókat, amelyek nem tartoznak ügykörébe.

A mozgalmi munkával meg az úttörőnél ismerkedett meg, törvényszerű volt nála, hogy később a szakszervezetben folytatta. Hogy miért éppen a kulturális vonalon? Ennek is megvan az oka. Nehéz gyermekkorra volt, korán kezdett el dolgozni. Mindez nem akadályozta meg abban, hogy szívós, kemény akarattal valóra ne váltsa gyermekkori álmát. Ki-

tanulta az énekes-színész „mesterséget”. A színiiskolát kitűnő oklevéllel végezte, az egr Gárdonyi Géza Színház művésznője lett. Lehet, hogy sokak számára érthetetlen a folytatás, Nyulasi Valéria számára mégsem az: ott hagyván a világot jelentő deszkát, a Központi Táviró Hivatalba került. Nem bánta meg, mert bár egészen más értelemben, de mégiscsak kultúrát közvetítő, közösségért tevékenykedő ember maradt. A hivatal szakszervezeti bizottságának agitációs, propaganda- és kultúrfelelőseként, a közművelődési bizottság tagjaként kimagasló eredményeket ért el. Fáradhatatlanul szervezi a szemináriumokat, többek között az ő munkájának is köszönhető, hogy a hivatal „híres” a beiskolázások terén. Az osztálybizottságok kultúrfelelőseit érte módon fogja össze. Nincs könnyű dolga. A hivatal jellegéből adódóan a dolgozók összetétele rendkívül sokrétű. Sok a továbbtanuló. Az ő felkarolását Nyulasi Valériának különösen szívügye. Mint mondja, feladatai közül talán ez a legnehezebb, de a legszívesebb is. Mindezek mellett marad annyi ideje, hogy színházjegyeket szerezzen be, hogy odafigyeljen a szocialista brigádok kulturális jellegű vállalkozásaira, és ha kell, ötleteivel segítsen nekik. Nincsen nap, hogy valamit ne kelljen elintéznie. Fáradtan ér haza, de annyi energiája marad, hogy képezze saját magát. Esti tagozaton végzett mindennemű iskolát.

— Milyen a kulturális munka a vezérigazgatóságon?

— Nyilvánvaló, hogy sajátos helyzetben vagyunk, vannak területek, melyekkel nem kell foglalkoznunk. A kulturális munka azért nálunk sem hanyagolható el. Az ismeretterjesztő előadások nálunk például nem váltak be. Abba is hagytuk a szervezést. Rendezünk viszont belföldi és külföldi kirándulásokat, író-olvasó találkozókat, rendszeresen látogatjuk a Közkedestudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának előadásait.

— Vannak-e olyan eredmények, amelyekre szívesen emlékszik?

— Hovagy. Több is. Azért mégis egy olyat említenék, amely elsősorban a könyvtárosok érdeme. És én nagyon örülök neki. Egyre többen kedvelik meg a szépirodalmat. A könyvtáros mindenki elbeszélget, jó könyveket ajánl, és ahogy hallom a visszajelzéseket, senki sem bánta meg, hogy megfogadta a tanácsot. A könyv, a szépirodalom nagyon fontosak. Végezetül csak annyit: a szocialista kultúrát terjeszteni, a közművelődésért valamit tenni sokféleképpen lehet. Nincs két egyforma munkahely, mindenütt mások a körülmények, de van egy közös nevező: a közművelődésért tenni lehet akárhol...

DR. JENEY LÁSZLÓ 1955 óta dolgozik gazdasági tanácsadóként a Postavezérigazgatóság Hírlap-ügyszólyán. A szakszervezeti bizottságban volt már termelési felelős, sport- és kultúrfelelős. Jelen-

Tóth Pál György

Mi a teendő személyi sérülésnél

Több olvasó fordult hozzánk azzal a kérdéssel, hogy mi a teendő akkor, ha valaki gépkocsis utasaként (vezetőjeként) vagy gyalogosként megsérült? Milyen igényekkel lépjen fel ilyenkor a károsult és milyen iratokat kér a biztosítót?

Az Állami Biztosítótól kapott tájékoztatás szerint: ha egy gépjármű vezetője saját hibájából karambolozott és a kocsiban utazók közül ő maga, vagy utasa megsérült, a károsított minden esetben a biztosítónak az állandó lakhely szerint illetékes igazgatóságán (főközhatal, kirendeltség) kell bejelenteni.

A gépjármű-balesetet szenvedett utasoknak magukkal kell vinniük a szerződő (a casco-biztosított) nyilatkozatát, amelyben kéri, hogy a sérült vagy sérültek részére fizessék ki a casco-balesetbiztosítás alapján járó összeget. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell a gépjármű rendszámát, az üzemben tartó nevét, a baleset helyét és idejét.

A személyi sérüléssel kapcsolatos felelősségi károkat Budapesten csak a biztosító Budapesti Gépjárműkár-rendezési Igazgatóságán (Budapest, XI., Hamzsabégi út 60. sz.) lehet bejelenteni. Az úgynevezett „kék-sárga” kárbejelentőn fel kell tüntetni a sérültek nevét és adatait is. A későbbiekben a balesetet szenvedetteket az igazgatóság értesíti arról, hogy milyen igazolásokat hozzanak magukkal.

Milyen igényekkel léphetnek fel általában a károsultak? Mindenekelőtt — a felelősség alapján — megtéríti a biztosító a kereset és a táppénz közötti különbözetet, a baleset folytán megrokkantnak járadékot folyósít, kifizeti az ápo-

lással kapcsolatos költségeket, a tönkrement ruházat értékét stb.

A baleset írásbeli bejelentésekor fel kell sorolni, hogy milyen kár érte a sérültet, és a legtöbb esetben csatolni kell a következő okmányokat:

— a kezelőorvos igazolását a sérülésről, a betegség tartamáról,

— kórházi ápolás esetén a kórházi zárójelentést,

— ha keresetvesztésének térítését kéri a sérült, a munkáltató igazolását a balesetet megelőző egy évi átlagkeresetről és a baleset miatt kifizetett táppénz összegéről.

— Ha otthon ápolják a sérültet, az ÁB fedezi az ápoló, vagy háztartási kisegítő díjazását. Amennyiben családtag vesz ki fizetés nélküli szabadságot, hogy a beteget ellássa, a családtag munkáltatójának kell keresetvesztését igazolnia.

— Az ápolásért, háztartási segítségért kifizetett összegről nyugtát kell kérni, amelyet két tanú is lehetőleg írjon alá.

Ha gyalogosként szenved közlekedési balesetet valaki, akkor a kártérítési kérelemben szerepelnie kell a gépjármű rendszámának, az üzemben tartó nevének, címének, a baleset helyének, idejének, a sérülést okozó gépjárművezető elismerésének és annak, hogy milyen kártérítési igényt támasztanak. Ismeretlen gépjármű által okozott balesetnél kártérítésre csak a rendőrségi határozat bemutatása után van lehetőség.

Amennyiben a sérült valamilyen balesetbiztosítással rendelkezik (CSEB, lakásbiztosítás stb.), annak alapján is kifizeti az ÁB a baleseti térítést, függetlenül attól, hogy milyen összeget vett fel a felelősségbiztosítás alapján.

A Postás Újítók Klubjának pécsi tapasztalatcseréje

A Postás Újítók Klubja munkatervének megfelelően évente egy alkalommal, valamely vidéki postaigazgatóságra szervez utazást tapasztalatcserére és környezettanulmány céljából. Ezek az utazásokra azok a postás dolgozók jönnek el — családtagjaikkal együtt — akik a klub munkájában az egész év folyamán rendszeresen részt vesznek, továbbá azok, akik az újító-mozgalommal valamilyen formában kapcsolatban vannak.

Ebben az évben — augusztus 11-től 13-ig — a Pécsi Postaigazgatósággal és környékével ismerkedhettünk. A Postás Dolgozó májusi számából ismeretes, hogy a Postavezérgazgatóság és a Postások Szakszervezete Elnökségének döntése értelmében 1977. évi munkája és eredményei alapján a Pécsi Postaigazgatóság „Kiváló Igazgatóság” lett, s elnyerte az MSZMP KB jubileumi zászlaját is. Részben ezért, részben pedig Pécs csodálatos természeti környezete miatt nagy igyekezettel és feszült várakozással készültünk erre az útra. Utunkra elkísérték, és valamennyi programunkon támogatással együtt velünk tartottak a Japán Toshiba cégnek jelenleg Budapest 72. postahivatalban dolgozó szakemberei is.

A Pécsi Postaigazgatóságon Kitti Jánosné újtási előadó és elődje, Somlai Gusztáv várta a csoportot. Készségesen végigvezettek az épületben levő postai létesítményekben. Elsőként Pécs 1 postahivatalát ismerkedtünk meg. Jártunk a felvételi csarnokban, csomagtárolóban, kézbesítőszályon.

A hivatal megtekintése után a helyi és helyközi központon, valamint a Minox berendezést mutatta be Sergyán Zoltán központvezető, aki maga is régóta rendszeres, eredményes újító. Jóleső érzés volt látni, hogy Budapest mellett a vidék távbeszélő-szolgáltatása is milyen nagy műszaki fejlődésen ment keresztül, hiszen ma már a vidéki postaigazgatóságok is korszerű berendezésekkel rendelkeznek.

Az igazgatóság épületében levő műszaki létesítmények megtekintése után a tv-adóbiól gyönyörködhetünk a résztvevők a városnak és környékének csodálatos panorámájában.

A műszaki program és tapasztalatcseréje után tanulmányi kirándulásra vettünk részt. Jártunk Siklóson, Harkányban. Orfűn és Abaligetén, valamint e helyek közvetlen környékén. Nehéz lenne eldönteni, hogy melyik táj volt a legszebb, hiszen a hegyek, völgyek, tavak egyaránt lenyűgöző látványt és felejthetetlen élményt nyújtottak.

Külön élmény volt a Villányban levő szabadterei művésztelep megtekintése. Ezt

legtöbbször idáig csak a tévé híradásaiból, felvételeiből ismertük. Most viszont valóságban is tanúi lehettünk, hogyan alakul, formálódik az élettelenség. Látogatásunkkor 3 művész (egy norvég, egy olasz és egy magyar) alkotását kísérhettük figyelemmel. Megnéztük a már elkészített szobrokat is. Nagyon tetszett ez az újszerű alkotási módszer. Az idő azonban múlandó és hamar elérkezett vasárnap, a visszaindulás napja. Elbúcsúztunk Pécsről, pécsi munkatársainktól és visszaindultunk Budapestre.

Utunk megfelelt a várakozásnak. Mind Pécsen, mind pedig Budapesten úgy értékeltük, hogy nagyon jól előkészített, jól szervezett utazás volt, ezért köszönetet szeretnénk mondani mindazoknak, akik közreműködésükkel hozzájárultak a kirándulás sikeréhez. Így elsősorban Kőrös János osztályvezetőnek, Kitti Jánosné újtási előadónak, Somlai Gusztáv, volt, ma már nyugdíjas, újtási előadónak, a klub vezetőségi tagjainak, Balla Tibor osztályvezetőnek, Farkas Istvánné és Horváth Sándor szervezőtitkárnak és Galgóczy István újtási főelőadónak.

Munkatervünk szerint szeptembertől ismét folyamatosan foglalkozások várnak bennünk. Viszontlátásra a Postás Művelődési Központban, az Újító Klub foglalkozásain.

Uzsvics Józsefné

Segítse elő a munkaverseny a postai feladatok teljesítését!

A szolgálatok minőségi színvonalának emelése, a gazdaságos hatékonyságának növelése, a termelékenység fokozása, a belső tartalékok feltárása, s mindezekért a munka- és üzemszervezés továbbfejlesztése, a munkaerőköltség és a munkafegyelm javítása, mint fő célok határozott formát öltöttek a postaszervek 1978. évi feladatainak megoldására mozgósító felhívásokban.

1978-ban az egész postai munkaverseny-mozgalom egy részét az 1977. évi eredményesség töretlen folytatását és fokozását, másrészt a versenytevékenység kibontakoztatását tűzte ki céljaként. Ahhoz, hogy az egyre fokozódó közönségigényeket, a jelenlegi eszközállomány mellett, legalább a meglévő színvonalon lehessen kielégíteni, a munkaverseny mozgósító erejére nagy szükség van. Rendeltetését igazán akkor tölti be, ha a vállalkozások pontosan megnevezve kapcsolódnak a tervekhez, s teljesítésük során eszerint értékelhetők.

Időszerű közgazdasági és szociálpolitikai kérdések

fenntartani. A dolgozónak is előnyösebb a munkaviszony megszüntetése, ha ismételt munkába állása nem várható, mert így az egyéb feltételek meglete esetén mind a jubileumi jutalom, mind a törzsgárdajutalom részére kifizethető. Számára pedig ez nem közömbös, mivel anyagilag előnyösebb élni. A rokkantsági nyugdíjasnál a munkaviszony megszüntetése egyébként sem jár hátrányokkal, mert a Munka Törvénykönyve megfelelő biztosítékot nyújt arra, hogy ha munkaképessé válik, munkaviszonyát a vállalatnál újból helyreállítsa. A szakszervezeti szervek is kísérik figyelemmel az ilyen eseteket.

Sokakat érdekel a munkaügyi miniszternek az a rendelete, amelyben a SZOT-tal egyetértésben módosította a továbbtanuló dolgozók kedvezményeiről szóló korábbi rendeletet. (Megjelent a Munkaügyi Közlöny 1978. augusztus 31-i 10. számában.) A módosítás tartalmazza a kedvező munkaidő-beosztási

kötelezettségeket. Kitér az alsó-, középfokú, valamint felsőfokú oktatási intézményekben továbbtanuló kedvezményeire, vagyis a tanulmányi szabadságok mértékére. Mindezekben felül szabályozza a különböző címenek adható költségterítéseket is.

A rendelet 1978. szeptember 1-én lépett hatályba, s rendelkezéseit első ízben az 1978/79. tanévtől kell alkalmazni azoknál, akik tanulmányaikat ebben az oktatási évben kezdik meg.

Több észrevétel és panasz hangzott el az óvodai illetégek a bölcsődei elhelyezéssel kapcsolatban. Az elmúlt években ugyanis már megszokottá vált, hogy Budapestre a Posta Szociális Hivatal által üzemeltetett óvodákban és bölcsődékhöz lényegében minden jogos felvételi igényt ki tudnak elégíteni.

Ebben az évben mind az óvodai, mind a bölcsődei igények megnövekedtek. A Postavezérgazgatóság, szakszervezetünk és a Szociális Hivatal képviselőiből alakult

Fejlődés tapasztalható a kollektív szerződés függelékeinek módosításánál

Az 1976/80. évekre szóló postai kollektív szerződés 1978. évi módosításai, mint ismeretes, ez év május 1-től léptek hatályba, kivéve az „R”, valamint a jóléti és kulturális alap 1978. évi előirányzatát, amelyet január 1-től már alkalmaznak. A hatálybalépés időpontjaira figyelemmel — a Postavezérgazgatóság által megadott szempontok szem előtt tartása mellett — a gazdaságos postaszerveknek 1978. július 15-ig — egységes szerkezetbe foglalva — kellett elkészíteniük a területükre érvényes függelékét. Az előírt határidőre 17 postaszerv készítette el a függelékét, kettő szeptemberben küldte el, egy pedig a cikk megírásának időpontjáig sem tett eleget az utasításnak.

A beérkezett függelékek túlnyomó többsége tömör, lényegre törő és törvényes. Észrevehető az elmúlt évek során szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználása. Sajnos, egyes függelékben még mindig találhatók olyan rendelkezések, amelyek a helyi sajátosságok rendezésén felül a Posta Kollektív Szerződésének általános szabályait ismétlik, és ezzel nehezítik áttekintését.

Rövid, áttekinthető, ugyanakkor tartalmas függelék készítését például a Debreceni, a Soproni, a Budapesti Postaigazgatóság, a Rádió- és

Televízióműszaki Igazgatóság. Találkoztunk ugyanakkor nem egy olyan befejező rendelkezéssel, amely szerint az 1978. évi módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt függelék 1978. július 1-én lép hatályba, holott ez az időpont kizárólag a módosítások egy részére vonatkozik. (Posta Központi Javító Üzem, Posta Központi Javítótelep, Posta Jogügyi Hivatal.)

A szakszervezeti szerveknek a függelék módosításával kapcsolatban tett érdemi javaslatai alapján megállapíthatjuk, hogy egyre nagyobb gyakorlati rendelkeznek. Figyelmüket a jövőt illetően arra kell irányítani, hogy a függelékben foglaltak végrehajtása maradtalanul megtörténjen. Ne fordulhassanak elő olyan szabálytalanságok, hogy a dolgozók különböző juttatásokat (pl. képzettségi díj, munkaruha stb.) nem az esedékesség időpontjában, hanem késedelmesen kapják meg; ezzel is a gondok, panaszok, jogos észrevételek számát csökkenthetik.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy a kisebb hiányosságoktól eltekintve a függelék szabályai helyesek, uralkodó szerep a törvényességnek jutott, és a korábbi évek függelékeihez viszonyítva jelentős fejlődés tapasztalható.

Dr. Mozsolits Beáta

A célok meghatározása során a középfokú postaszervek nem álltak meg saját szintjükön, hanem a végrehajtó egységek mélységéig megjelölték az 1978-ban őket érintő legfőbb tennivalókat.

A szocialista brigádok a tervek teljesítésében, a munkában a legjelentősebb tényezők. Ahol a helyi szakmai és társadalmi vezetés ezt a tapasztalatot úgy kamatoztatja, hogy már az év elején megjelölj azokat a súlyponti feladatokat, amelyeket a brigádok segítségével kíván megoldani, ott ez a kis többletmunka az eredményekben is megmutatkozik.

A brigádok szintjén, az egyének szintjén „dől el a csata”. Olyan lesz a szolgáltatások megítélése, a közönség véleménye a munkánkról, amilyen az éppen szolgálatban levő postás dolgozó és az éppen valamilyen tevékenységünket igénybevevők kapcsolata. A jelenlegi technikai elátottság mellett különösen szükség van az udvariasságra,

a megalapozott szakismeretekre, arra, hogy minden postás dolgozó tudja és érezze, hogy szolgáltatásaink megítélése az ő munkáján is múlik.

Ha a brigádok elhatározzák, hogy nap mint nap felülmúlják tegnapi „önmagukat” pontosságban, lelkiismeretességben, tudásban, felkészültségben, akkor a brigádok a jövő szocialista életformájának hordozói, a szocialista tudat, a közösségi magatartás, a megbízásává válnak. Ez pedig egyúttal biztosítéka — a nehéz körülmények között is — a szolgáltatási feladatok, a középtávú és éves tervek megvalósításának.

Az év hátralévő részében fókuszálnak a feladatok. Az év végi csúcsgazdasági komoly erőpróba elé állítja évéről évre a postás társadalmat. A szocialista brigádok törekvéseiben, kezdeményezéseiben, magatartásában, munkájában erősödni kell annak a felismerésnek, hogy nagyrészt a sokszor áldoztatváltatást is igénylő munkától függ az egész posta eredménye.

Megkülönböztetett gondot kell fordítani arra is, hogy minél több brigád kapcsolódjon be, és érjen el eredményt az újítási versenyben. Növelni kell azok táborát, akik az „egy brigád — egy hasznosított újítás” kezdeményezéshez csatlakoznak.

Néhány területen ebben az évben is új, korszerű berendezéseket, fejlettebb technológiát alkalmaznak. Ezeket a helyeken kiemelt jelentőségűnek van a brigádok tanulási, képzési törekvéseinek. El kell érni, hogy belső meggyőződésből, a kulturáltabb munka és életmód iránti igényből fakadjon a tanulási kedv.

Az első félév eredményeinek értékelése módját ad minden területen a számvetésre. Egyúttal most kell meghatározni a hátralévő időszak súlyponti feladatait is. Hátralévő időszak alatt pedig nemcsak az év utolsó hónapjait értjük, hanem a tervidőszak következő esztendőt is. Előrelátóan pedig akkor gondolkodunk, tervezünk, ha a tanulásba, nevelőmunkánkba befektetett fáradozásainkkal már a távolabbi jövőbe tekintünk. A szocialista brigádvezetők V. országos tanácskozásának állásfoglalása is így fejeződik be: „Tegyük meg mindent azért, hogy a mozgalom, a brigádok élte, tevékenysége a következő években még gazdagabb, még sokszínűbb és még inkább szocialista legyen.”

Sághó Sándorné

Sanyi bácsi nyugdíjba megy

Pantali Sándort szinte minden vasvári lakos ismeri. 1948. január 16-án kezdte a postaskodást. Akkor még csak postamesteri hivatal működött Vasváron. Kezdetben az öccsével ketten voltak kézbesítők.

Korán reggel mentünk az állomásra a vonathoz, amely az újságot, leveleket hozta. Nagyon fárasztó volt akkor, kézikocsival húztuk a küldeményeket a postára, rendeztük és úgy indultunk kézbesíteni. Később már három kézbesítő lett, 1969-ben pedig a hírlapot is átadtuk a betéteseknek. Ezután már sokkal könnyebbé vált a munkánk.

Mikor gondolt arra, hogy kézbesítő legyen?

Édesapám 1912-től postaskodott. Szabad időmben és nyáron nagyon sokat segített nekem. Itt kedvettem meg. Igaz, hogy kitanultam a pék szakmát, mestervizsgám van róla, de szívem mégis a postához húzott. 1952-ben, a pékség államosításakor lementem a sütőüzembe vezetőnek. Megbántam és egy év múlva ismét kézbesítőként dolgoztam.

Vasváron bizonyára megvannak elégedve a munkájával.

Ezt bizonyítja az is, hogy négyzemes „kiváló dolgozó” vagyok. Az első 1951-ben, az utolsó az idén május 1-én kaptam.

Édesapja postás volt. Örökl-e valaki a mesterséget?

Feleségem már nyugdíjas. 16 évig dolgozott a „Stylben”. A lányom a Járőrvitőben dolgozik, az irodában, a fiam Győrváron a postán hivatalvezető. Három unokám van, szeretném, ha egyikük tovább vinné ezt a foglalkozást, amely nálunk már hagyomány.

Szabad idejében mivel foglalkozik?

Az Esze Tamás utcában van egy családi házam. 60 rózsátvető ápolgatók itt, magam szemeztetem őket, nagyon szeretem a virágokat, de szeretek horgászni is, a horgász egyesület pénztárosa vagyok. Ezermesterkedni is szoktam, most is éppen egy kerti traktort készítek kimustrált motorból. Ha alkalmam adódik, kirándulok. Nemrég voltam turistaként Jugoszláviában. 1974-ben jutalomüdülést kaptam a szakszervezettől: hajón voltunk Bécsben néhány napig.

Nem fél, amikor sok pénz van a táskájában?

Félelem? Az talán nincs, de azt már megszoktam, hogy nagyon vigyázok. Kezdetben minden utcasarkon megszámláltam, mennyi pénz van

Még néhány levél, és végleg leteszem a táskát...

nálam. Mire az ember nyugdíjba megy, szinte a vérére válik, hogy az ilyenekre ügyeljen.

Gondolom, most, hogy abbahagyja a kézbesítést, örül is egy kicsit, hogy nyugalmasabb napok következnek.

Azt hiszem, furcsa lesz. Tudja, szeretem ezt a szakmát, a táská szinte hozzám nőtt. Igaz, hogy most már jólesik leülni, amíg az utalványt aláírják, de mégis hiányozni fog, hogy nem kell az utcákat járnom.

Perjési Gyula

A kis idegenvezető

Az öt éves kis Zsuzsika kézenfogva sétál Kazincbarcika fő utcáján, a Lenin úton, a vendégségben náluk levő idős nagynénijével. A „mindent tudok” önbizalmával beszél, magyaráz, jár kicsi szája, hiszen 6 van odahaza, a vendég nem is tudhatja mindazt, amit ő tud. Többek között megszólal:

Az új postánk...

És valóban: velük szemben ott áll a több emeletes, alig pár hónapja megnyitott gyönyörű új posta.

G. Gy.

Jó kezdeményezés — Lesz-e folytatás?

Hivatalos tapasztalatcsere- re ült össze Debrecenben a hónap elején két szakszervezeti tanács, a Debreceni Postaigazgatóság és a Budapesti Távközlési Igazgatóság. A baráti légkörben folytatott megbeszélésen sorra vették a szakszervezeti munka feladatait, átadták egymásnak munkamódszereiket.

Fő téma a dolgozók szociális és kulturális ellátottságának javítása, az e téren már meglévő kapcsolatok kiterjesztése volt. Ez különösen az üdültetésben és a sporttalálkozóknak jelent kezzelfogható előrelépést.

A két tanács üdültetési lehetőségeit számba véve tovább szeretnék bővíteni a

beutalócsereit Hajdúszoboszlóra, a Római-partra, majd Galyatetőre. Ezután a sportkapcsolatok erősítéséről tárgyaltak. Megállapodtak abban, hogy a jövőben két-évenként páros versenyt rendeznek. Egyik évben Debrecenben, majd Budapesten találkoznak a sportolók.

A találkozó résztvevői megnézték a Hajdúszoboszló 1. postahivatalban levő, teljes komfortot nyújtó vendégszobákat, majd a szép új postahivatallal ismerkedtek.

Sok hasznos tapasztalatot hozt egy-egy ilyen találkozó, bármelyik, két vagy több alap-, illetve középszerv között. Jó kezdeményezés tanúi voltunk. Reméljük, lesz folytatása.

Halló! Itt Eger!

Nagyon jelentős nap lett július 21-e Eger életében. Megkezdte próbatüzemelését a crossbar rendszerű új távközlőközpont. Ismerőseim utcán, üzletekben, ahol találkozunk, igen nagy elismeréssel nyilatkoznak az új távközlő gyorsan jövő tárcsahangjáról és arról, hogy mindenki közvetlenül tudja hívni Budapestet, Miskolcot, Debrecent és így tovább. Július 21-e előtt egy-egy ilyen beszélgetésre 4-5 órát kellett várni. Nem beszélve arról, hogy egy-egy helyi telefonáláshoz tárcsahangra sokszor 5-10 perc is kellett és bizonytalan volt, hogy eredményes lesz a hívás, mert vagy foglalt volt a hívott, vagy — egyre gyakrabban — melléfogott a jó öreg Ericsson.

Sok-sok munka, éjszakába nyúló túlórák, fáradtságos gondolkodás árán született meg az új berendezés, amely hasznos segítőtársává vált a város lakosságának. Segíti a mindennapos munkát, befo-

Kállay Lajos

Október második felében megjelenik a közkedvelt **Népszava Évkönyv, 1979**

A kiadvány szép kivitelű, 256 oldalon sok közérdekű, hasznos anyagot, szórakoztató olvasmányt tartalmaz, többek között:

- Jogsegélyszolgálat;
- Mi épül az ezredfordulón;
- Szemtanúk a Morotragédiáról;
- Irodalom (tárcák, versek);
- Négyezernél több a tv-vel;
- Zoltán professzor operái;
- Sport, Argentína tanulmányai;
- Divat és háztartási tanácsok.

Kapható a hírlapárusoknál, ára 16 Ft.

Vidáman szép a nyugdíjasélet...

A nyugdíj általában az elfáradt élet jutalma. Igaz, hogy ezzel néha a magányosság és a szomorúság is együtt jár. A munkából való kiesést nem mindenki tudja egyedül áthidalni. Ezen kívánt segíteni, változtatni Szombathely 1. Megyei Postahivatal Szakszervezeti Bizottsága, amikor elhatározta, hogy a hozzájuk tartozó 120 postás nyugdíjaséletébe színt, szórakozást visz. Negyedévenként klubnapokat tart műsoros rendezvényekkel. Rendszeres látogatást szervez, gondjuk megoldásához segít kezet nyújt. Legutóbb, augusztusban a kézbesítőosztály Dózsa brigádjának közreműködésével erdei sétára, szalonnasütésre hívták meg a volt munkatársakat. A nyugdíjasok közül hatvanan jelentkeztek a kirándulásra, de az esős, borús idő miatt 45 ember és sok unoka mert csak elindulni.

Az idő jóra fordult. A friss erdei levegő jólesett egy kis séta tornával egybekötve. Ugyanis a szalonnasütéshez szükséges rőzsét a társaságnak kellett összeszednie. Mosolyogva, vidáman hajlongva tevékenykedtek. Akadt olyan is a 75-80 évesek között, aki segédeszközként, támasztéknak használta az ágat.

Mire visszatértek a kijelölt helyre, a brigád tagjai már megtették minden előkészületet. Sült a szalonna, s közben előkerültek az emlékekből a régi, kedélyes történetek. Nagy sikere volt Újvári István brigádtagnak, aki harmonikájával vidám nótákat csalt a legidősebbek ajkára is.

A rendezők, nyugdíjasok egyaránt boldogok voltak. Sikertült a szakszervezeti bizottság terve: vidámságot, jókedvet vinni nyugdíjasaink életébe. Elhatároztuk, hogy többször is rendezünk kirándulást részükre.

Buza Pálné

Brigádöt alakítottunk, hogy a légkört megjavítsuk

Egy adminisztratív dolgozókból álló brigádnak nagyon nehéz elfogadtatni magát — mondja Kemes Lászlóné főellenőr, a Vezérigazgatóság irat irányításának vezetője. Vele, s Dobos Miklósné brigádvezetővel a kétszemes szocialista és idén bronzkoszorút nyert kollektíva szerteágazó tevékenységéről beszélgetünk.

Az első magyar gép- és gyorsíró: Létay Etelka nevével viselő, s csupa 20-23 esztendő lányokból, asszonyokból álló közösség ma már olyan színvonalon dolgozik, amire tán még egy Kiváló címet elért brigád is büszke lehetne. Csak tavalyi teljesítményeik felsorolása három sűrűn gépelt oldalt tesz ki. Politikai munkájukban például — a szociális vállalkozásokon kívül — a KISZ-brigád kapcsolat-ápolása és a havonta rendszeresen tartott beszámoló is helyet kapnak. Komolyan veszik azonkívül a továbbtanulást is: a tagok 75 százaléka járt (és most is jár) valamely iskolába, tanfolyamra.

Ugyancsak tartalmas a legtöbb brigádban a legtöbb gondot okozó kulturális feladatok sora, melyek közül igen eredeti ötlet például a mindennap megtartott munkahelyi torna, a szabás-varrás tanfolyam, vagy a gyermeknapra — a szokványos egységcsomag helyett — a korhoz igazodó könyv- és játékaajándékok beszerzése. És még vagy tízenként féle megvalósított program: például a tűz csillogója című olvasó pályázat oklevelet és könyvet nyertek.

Hasznos együttműködést alakítottak ki a 114-es postahivatallal. Nem egy csúcspontot okozó névnap alkalmából húzták ki a csávából díszdíjakat másolásával. Sokat segítettek ezenkívül a XII/1 pártkörzetnek, a kerületi MHSZ-nek és a Munkácsor Zászlóaljnak anyagaik gépelésével, sokszorosításával.

Tulajdonképpen számtalan apróbb-nagyobb feladatból tevődnek össze éves felajánlásaink — csukja össze Dobosné a naplót.

(Ezeket egyébként formailag is olyan hibátlanul, esztétikusan vezetik, hogy még hasonlót sem látott eddig e sorok írója!) — Elcsépett hasonlattal: mi valóban csepkekből hozzuk össze saját tavacskákat. És főleg az indulás volt keserves: 1975-ben itt még nagyrészt fegyelmезetlen, inktárló nők dolgoztak, nagyon rossz légkört árasztva maguk körül. Elsősorban ezért alakítottunk brigádot. Abban reménykedtünk, hogy a közösen vállalt feladatokat, ha másért nem, hiúságból teljesítik. Nem csalódtunk. A következő évben az épületben a mi javaslatunkra szervezett sikeres abszolut győztése, első helyezettje és még egy jutalmat nyert résztvevője is a mi kollektívánk tagja volt — olyan lendületet adott a társaságnak, hogy később szinte ontották a jobbnál jobb ötleteket.

A beilleszkedni nem tudók távozásával pedig — szől közbe a brigádöt patronáló Kemesné — lassanként a légkör is megváltozott. Az alakuláskor nagyon ügyeltek arra is a fiatalok, hogy senki se érezze kényszernek a tagságot. Az újakat is csak egy év múltán veszik fel sorakba, ha csatlakozni kívánnak.

Mintegy végsőre harsan fel a szomszéd szobában a Petőfi rádió délelőtti tornára serkentő szignálja; bepillantván a résznyire nyitott ajtón, tucatnyi nevető fiatal látunk hajladozni a „derék-egyenest” zenére.

Az ügykezelési munkát végző, kivétel nélkül érettségizett huszoneves lányok, asszonyok valamikor az iskolában a kötelező tantárgyakból — itt pedig az önként vállalt feladatok teljesítéséből szereztek bizonyítványt. Az utóbbiból egyaránt „jelesre érték”: Czabai Rozália, Dobos Miklósné, Gubics Lászlóné, Hirtling Istvánné, Kovács Terézia, Mohácsi Ilona, Nagy Sándorné, Szalai Mária, Szász Zsuzsanna, Szeidl Jánosné és Zsínkó Imréné.

Simon Zsuzsa

Balatoni képeslapok

Balatonfüred az északi part központja. Talán ez okozza a túlsúlyfogságot a távolsági beszélgetésekben. Korábban kaptak vonalat a Londonra és Bécsre várakozók, mint az az ismerősünk, aki Balatonszemessell akart beszélni.

Túlsúlyfoltak a belföldi vonalak — mondta Vajai Gyula, Balatonfüred 1. postahivatal vezetője. — Július és augusztus évek óta ilyen. Igaz, az utóbbi időben Veszprémtől közvetlen vonalat kaptunk, de ez csak a külföldi kapcsolatokat gyorsítja meg.

Nyáron mindig sok a munka, többszöröse emelkedik a város lakossága s ezzel együtt a posta forgalma. A téli hónapokban 14-en dolgoznak, nyáron a kirendeltikkel együtt 24-en. A III. osztályú hivatal dolgozói a felvételi munka mellett be-

szelgetéseket kapcsolnak, és a soron kívüli kézbesítést végzik.

Hogy mekkora a távirda forgalma? Az előző hónap statisztikája 15-20 százalékos emelkedést mutat az 1976-oshoz képest. Akkor 2596 táviratot vettünk fel,

2438-at továbbítottunk, és 5820 darabot kellett kézbesíteni a város területére.

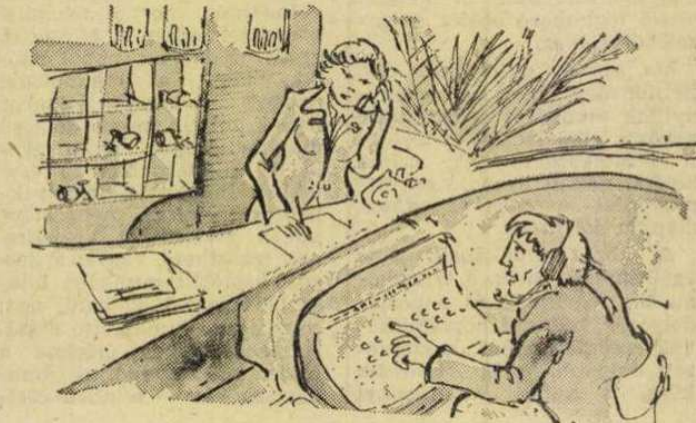
Táviratod jött — mondta fotóriporter barátom.

Mikor érkezett? — kérdeztem, hiszen úgy tudtam, hat órákor becsuk a posta, ez a párbeszéd pedig este 9 órákor történt köztünk.

Most mondták be Veszprémből telefonon.

Veszprémből?

Igen. En is csodálkoztam, de a szálloda portásnője mondta, hogy a veszprémi távirtdán dolgozók vállalták, hogy azokra a helyekre, amelyek telefonnal rendelkeznek, a sürgős táviratokat távközlőn bemenadják. Így ide-ideben megkapja a címzett. Este bemenadják, majd reggel leadják, a délelőtti folyamán levélként kézbesítik.

Bélyegsarok

Szeptember 16-án 4 db 2 Ft-os bélyeg és egy 10 Ft-os blokk köszönti az 51. bélyegnapot. A bélyegeken és a blokkon a hazánkban található legszebb figurális római kori mozaikok láthatók. A sorozat és a blokk érdekessége, hogy különleges nyomdai eljárással, acélnyomással a Szovjetunióban készült.

Szeptember 25-én Tbilisiben rendezik meg az OSZSZ (Szocialista Országok Postai és Távközlési Együttműködési Szervezete) megalakulásának 20. évfordulójával kapcsolatos ünnepi ülést. Az esemény alkalmából 1 forintos bélyeget ad ki a posta. Ezen a szovjet együttműködéssel épült tálándörögdi úrtávközlési földi állomás és a solti rádióadó egy-egy jellegzetes részlete, továbbá a vezetékes távközlésben és a postafor-galmi szolgáltatásban fennálló nemzetközi kapcsolatokat

jelképező távközlőkészülék és postavonat látható.

A Thököly-felkelés 300. évfordulója alkalmából október 2-án tudományos ülést rendez Hajdúszoboszlón a Magyar Történelmi Társulat. Az eseményt 1 forintos bélyeg köszönti, s ezen a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdonát képező, Thököly Imre lovas képmását ábrázoló korabeli metszet látható.

Gyarmati Ilona

Az idén az arany is...

Még alig váltunk néhány szót, amikor elkezdtek számolgatni. Igaz, ez illik a környezethez, hiszen a Szegedi Postaigazgatóság GH-ján vagyok, itt körben a szobákban bérszámfejtők, SZTK-sok stb. dolgoznak. Nos, szóval számolok. Menynyit is tizenhét esztendő? Ennyi idő alatt felnőtté válik egy ember.

S ő, Kati néni, Viszkók Lászlóné, a gazdasági hivatal vezetője, ez idő alatt szárnyára bocsátott két gyermeket. Ma már unokái sürgik körül, már amikor szükre szabott idejéből jut erre.

Tizenhét esztendő. Egy egzisztencia kibontakozásához bőven elegendő. S Kati néni ennyi évvel ezelőtt lett tagja a Csongrád megyei Szmt. Számvizsgáló bizottságának. Aztán újabb „jeles” dátum, 1972, amikor előlép a bizottság elnökévé. Közben 1968-ban munkáját a Szakszervezeti Munkáért Emlék-

érem ezüst fokozatával honorálják. Az idén pedig a nőnap alkalmából mellé került az arany is.

Mondom, míg beszélgetünk számolgattam az éveket. Azt becsültem, mennyi munka, mennyi átvirrasztott, kevésbé átaludt éjszaka van e mögött. Hány óra, perc a 18 esztendőből, amely alatt nem lehetett a családdal töltödni, nem lehetett kényelmesen elnyúlni könyvvel a kézben, vagy jólesően hűsölni a szőke Tisza seleges vizze mellett.

Sorra veszem a tisztségeit. Kezdjük ott, ahová nap mint nap a kötelesség szólítja. A lányok, asszonyok közé a gépháza, az osztályvezetői beosztásba. Aztán tagja az iszt-nek, az igazgatósági szb-nek, az itteni számvizsgáló bizottságnak, vezetőségi tagja a Szegedi Postás Művelődési Otthonnak. Mindezt már több ciklusban teljesíti, csinalja, mert örömet lel benne, s úgy érzi, szükség van

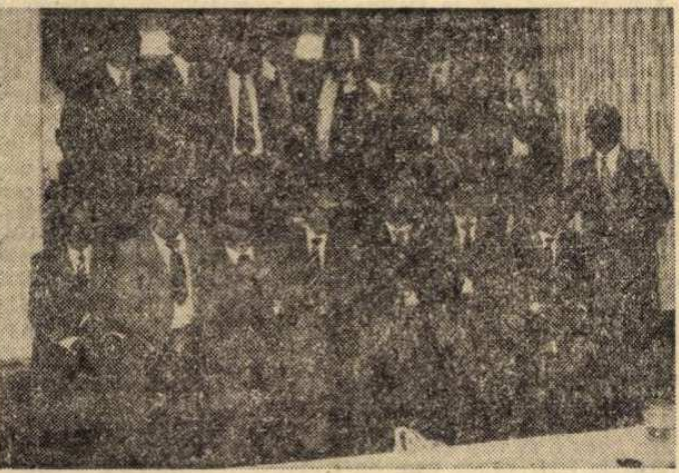
rá, a szakértelmére, munkájára.

Megrögzötten számolok még mindig, de egyre jobban belegabalyodom. Nem tudom kisütni, mire hány perc jut egy nap, egy hónap, egy év alatt. A kijött eredmény alig hihetően csekély, s még ebből is a következők: az elmúlt tizenhét év alatt Kati néni elvégezte a mérlegképes könyvelői, a postatisztai s egy sereg ilyen-olyan tanfolyamot. Részvett csaknem egy évet kitevő továbbképzésen, ellátta a munkáját, családi életet élt, nevelte két gyermekét.

Ha szokványos emberi ésszel számolok, a felsoroltak közül semmire sem jut idő. De ha a társadalmi funkciókat szívvel-lellyel ellátó ember időmértékével, észével, akkor igen. Legfeljebb a saját egészsége árán, a pihe-nés, kikapcsolódás rovására, s bizony, olykor — ha meg nem érto — a családjára is.

Mindezt szerény, de szépen csillogó elismerés az a két egymás mellé tűzött kitüntetés.

— vásárhelyi —

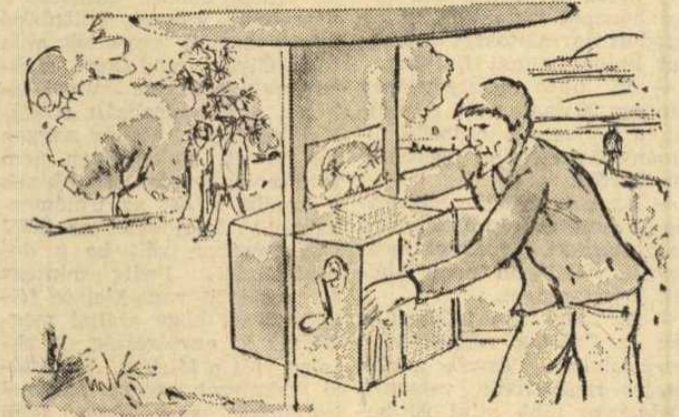
A Postaforgalmi Technikum 1958-ban végzett IV. b. osztálya húszéves érettségi találkozója tartotta a Royal Szálló kerámia-termében.

AZ ALKOTMÁNY ünnepeinek tiszteletére két megyei szintű kiállítás rendezett a Postások Szakszervezete és a Veszprém megyei Közművelődési Bizottság.

Várpalotán, az 1-es posta kultúrtermében csaknem 200 kézimunkát állítottak ki. Kalocsai és matyi hímzések, szöttek, subák díszítik a postás asszonyok, lányok, no és néhány férfi munkáját is. — Itt mutatták be Szőnyegi Miklós (súlyos üzem-balesetet szenvedett állószerszél) a kézimunkái

is. A megnyitó ünnepségen a 7. sz. általános iskola tanulói és tanárai verset, zenés műsorral köszöntötték a látogatókat.

Tapolcán, az 1-es postahivatal kultúrtermében számos képművészeti, népművészeti kiállítást rendeztek. Szénrajzokban, olaj- és pasztellképekben, csont- és fadaragásokban gyönyörködhetett a látogató. Megtekintették a kiállítást a városi tanács vezetői is, továbbá egy 12 tagú szakszervezeti csoport az NDK-ból.

„A képeslap-árusító automaták titka, hogy kezelőjük mindig tudja, mikor kell feltölteni őket...”

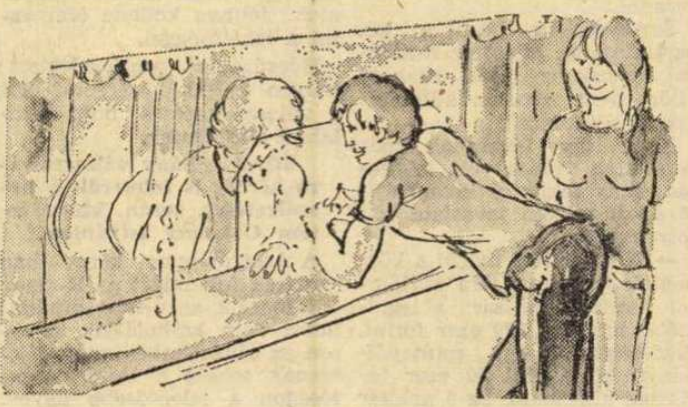
Bevallom őszintén, erre nem magamtól jöttem rá, hanem sokéves tapasztalata alapján Szabadfi István, a tihanyi postahivatal vezetője árulta el nekünk az apátság előtt, ahol éppen szemtanúi voltunk, hogyan tölti fel a közönség területén található 21 automata egyikét.

— Naponta többször is rájuk nézek, nincs-e valami baj a készülékekkel — mondta. — Tihany ugyanis kirándulóhely, s a Balatonon üdülők nem mulasztják el, hogy elzárndokoljanak ide. És ha már itt vannak, képeslapot is kellenek ismerősöknek. S hogy nem kis mennyiségben, azt bizonyítja a statisztika: a 21 képeslap-árusító automata forgalma a tavalyi szezonban kétszáz-húszezer-négyezer forint volt, s a bélyegautomaták forgalma is meghaladta az ötvétezer forintot.

— Miért szereti ön a képeslap-árusító automatákat? — teszem fel a kérdést egy vásárlónak, aki már a tizedik lapot veszi a készüléktől.

— Azért, mert nem kell sorba állni előttük, s minden nevezetességek közelében meg lehet találni. És ami a legfontosabb, mindig üzemképes...

Az utóbbi tény titkát Szabadfi Istvántól tudom meg:

— Az automatákat olyan helyre állítottuk fel, amely éjszaka is meg van világítva, s mivel reflektorfényben vannak, elkerüljük a garázda személyek...

Balatonföldvárán vihar villan érkezett. Előző nap a villanyvezeték letépte a szél. A hivatalban nem volt áram, de a felvételi teremben zavartalanul folyt a munka. A hivatalvezető, Babina Ferenc ott sürgött az asztalok között, mert mint mondotta, a megfeszített munka nagyobb figyelmet és több ellenőrzést igényel.

— Ennek ellenére nem panaszkodom, kisebb nehézségeink vannak, de azért elvégezzük a munkát — mondta, s betessélt az irodába. Nem beszélgethettünk sokáig, mert közben megérkezett a két mozgárárs, indulás előtt eligazította őket. Együk a szántódi, a másik a balatonföldvári fűrdőbe viszi a hírlapot az üdülőknek.

Farkas János

TÜNDÉRMAJOR

Micsoda dülöncek! Ördög-domb, Ördögret, Tündérma-jor...

A kapu sarkig tárva. Jobbról évszázados hársak, balról nem sokkal ifjabb juharfák, majd örökzöld cserjéktől övezett tisztás, s középen kerek asztal farönkből. Körötte parányi üllőkék tölgyfából ácsolva. A tisztás egy szögletét fura építmény foglalja el. Amolyan bástya-vagy várfeleség, sok-sok elemből összerakosgatva. Itt láncos hinták, amott óriási piros hajó-hinta.

Nem mesekönyvet lapozva lépdetek álombeli tájon, a tündérmaajori gyermeküdlőben, a postás gyermekek üdülőjében járok.

★

— Talán Ön is ellenőrizni jött... vagy csak a gyerekekkel akar találkozni? Kibánni mentek Szépalmapusztára, de déli harangszóra itthon lesznek — mondja Pilise Imréné, az üdülő gondnoka. Azután készséggel kalauzol a „kas-

télyba”, mutatva minden zugot. Csesznek, Bakony, Mókus... feliratok a hálósobák ajtai fölött, s mögöttük a kisebbek 10, a nagyobbak 17 ágyasak.

Tágas ebédlő hófehér ajtaja tárul. A főfalon hatalmas mozaikképp nyújtózik a padlótól a mennyezethez. Rajta a Bakonyi fővárosának, Zircnek a látkepe. Túl nagy a csend a konyhában. Úvegek koccintása is csak néha hallatszik. Tán kész az ebéd, és pihennek a szakácsok?

— Az ebéd bizonyára elkészült már, de nem itt, hanem Zircen a „nagy postás-ban”. Onnét hozza minden délben Pista bácsi, az üdülő-vezető a friss ebédet. Itt csak utánmelegítjük, ha kell, és úgy találjuk.

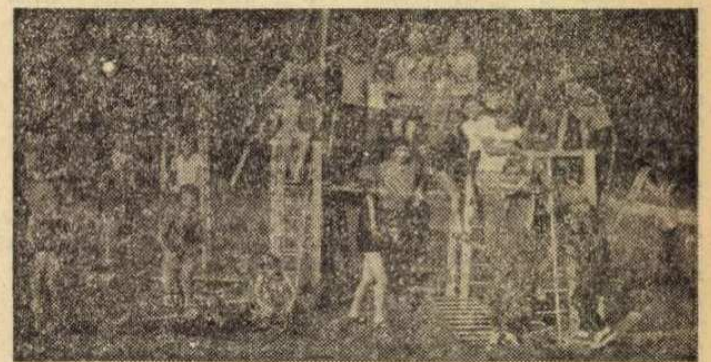
— Gyermekmenüt? — Mondhatnám úgy is. Ez a zirci üdülő többszörösen kitüntetett, kiváló egység, és ez az elismerés nemcsak az ottani példás rendnek, szép környezetnek szól. Az ellátás színvonalát is dicséri az oklevél. Így alkalmazkodnak a gyermekek szükségleteihez és igényeihez is a nyári hónapokban.

— Hogyan értsem a szükséglet és igény megkülönböztetését?

— Szó szerint. A gyermekek életkori sajátosságainak és az évszaknak megfelelő menü összeállítása természetes igény, és ennek eleget is tesznek, mert ez szükséges. — Az igények persze eltérnek néha ettől, de igyekezünk azoknak is eleget tenni.

★

Ördög-domb felől csatazajra emlékeztető zsvatazaj hallatszik. Hazafelé tart a gyereksereg. A dombtetőtől

Mindenki másképp csinálja... egyik bástyát épít, a másik tornyot lépcsősorral, és van aki golyóalának használja a kedvelt játékelemet

már szinte gurulnak, és hatvan fiúcska nagy hancúrozással vetődik a park fűtengerébe.

De, hogy kerül közéjük egy kislány? Hisz ez fiúturnus! Így töprengök, mikor felfedezek a vihancólók között egy szőke kislányt is.

— Nem beutalt ő, hanem nevelő. Galambos Margitnak hívják. Főiskolai hallgató, és nyári gyakorlaton van nálunk — mondja Bor Valéria, aki már gyakorló tanár.

— No és milyen ez a „tanpálya”?

— Várakozáson felül kellemes. Mikor Tündérmaajorra kaptunk ajánlást, töprengtünk, vállalkoz-e? De az első benyomás, azt hiszem, maradandó lesz. Gyerekeink valóban jutalomnak tekintik az ittlétet. Azután a mesés környezet hatása, mondhatnám úgy is: varázsa... No, és a táborvezető, Demeter Miklós végtelen emberségéből, létszerű pedagógiai módszereitől mi is gyarapodhatunk.

Nagy nyomatékkal nyugtázza Valika szavait Margitka is, aki közben kiszabadult a pajkos gyerekek köréből, majd hozzáfűzi: Tudja, ő nemcsak pszichológus tanár, hanem amolyan lélekidomár is.

Alig fejeződik be az ebéd, e csodás park benépesül. Mint megannyi pajkos kis ördög szökken, bujkál az óriás fák között a sok gyerek. Csobban a víz a kerti zuhanyból, s alatta sikong hat fiúcska. A közeli padon a „kis tanár néni”, Valika, a fűrdőzőkre most ő ügyel.

— A vén juhar alatt rögtönzött színpad, s rajta bonnyolódik egy „nagy jelenet”. Fekete Tomi a fűpályából figyeli a kis társulatot, és ha nem tetszik a produkció, harsányan ismétlést dirigál.

Majd kis öccsét magához intve fülebe súgja az új instrukciót. Amikor észlelik az ideget, abbahagyják a színjátékot. Hiába kérlelem, hogy folytassák: Nem lehet, ez titok — mondja Pintér Zolika. Gyere el a búcsúestre, ott majd megnézheted.

A hajóhinta sem gazdátlan már. Vagy tizen is ringatóznak benne. Hahótázásuktól visszhangzik a térség.

— Vicsverseny van — tájékoztat Kalmár Gyuri, s közben a vihancólástól jobbra-ba-ra dől.

— Ti meg fociztok? Nem volna jobb a fák alatt nyújtózni ebben a rekkenő melegben?

— Nem, azt nem lehet. Folytatjuk a bajnokságot, mert hétfőre be kell fejezni, azután jöhet a jutalom, az óriás csoki! Most játszik a Csesznek a Bakonnyal és a professzor a bíró. Látod ott, balközépen, az a piros pólós, az — világosít fel Török Pisti.

★

— Az üdülő személyzete úgy beszél Önökről, mint régi jóbarát. Mióta látogatja így nyáridőn Tündérmaajor?

— 17 esztendő elegendő ahhoz, hogy valóban úgy térjen vissza ide az ember, mintha haza járna. De kérem, nézzén csak körül ebben a kis birodalomban. Ez a barátságos, hangulatos lak, körötte a nyolcholdnyi park, s benne a fenők, hársak, és a sok-sok virág...

— Milyen gondolj vannak Önnek jelenleg, és úgy általában egy-egy idényben?

— Nem panaszkodom. Igazán jó partner a Postások Szakszervezete. No, nem ud-

Pódium a PMK-ban

A Postás Művelődési Központ ebben az évben is folytatja Pódium sorozatát. Minden hónapban két alkalommal — ahogy ezt már évek óta megszokhattuk — gazdag programok várják vasárnap délutánonként a közönséget. Ez az év tartalmasabbnak ígérkezik minden előbbinél.

Megfigyelhetjük már, hogy a műsorok összeállítói eddig is arra törekedtek, hogy az irodalom és zenetörténet nagy alakjait, nevezetesebb időszakait tárták fel, s neves közreműködők tolmácsolásában tegyék számunkra emlékeztetőbbé. Így került sor többek között az évek folyamán a magyar színház történetét nagy egyéniségeinek, Jászai Mari és Bajor Gizi alakjának felvillantására; a világirodalom óriásai közül Shakespeare, Racine, Goethe, Schiller, Brecht műveit hangzottak el a díszterem pódiumáról. A magyar alkotók közül Ady, József Attila, Kassák, Devecseri szolt a közönséghez.

Most lássuk idei tervünket!

Október 15-én lesz az első előadás. Antonio Vivaldi zenei műveit szolgálnak meg tehetséges, fiatal előadóművészek tolmácsolásában.

Bár Szerb Antal a XVII. századot ítélte a „Franciák nagy százada”-nak, de azt hiszem, nem ítélünk tévesen, ha azt mondjuk, hogy a XVIII. század francia szellemi története sem marad el az előző mögött. Nagy alakjainak munkássága közvetlen előzménye volt a francia polgári forradalom győzelmének. A francia felvilágosodás: Diderot, Montesquieu, Voltaire, s műveinek balsikerű kiadója Beaumarchais, s a párizsi elit ünnevelt vadembere, Rousseau, a XX. század emberének is tud fontosat mondani. Alkotásainak megszólaltatása, a kor hangulatának felidézése az október 29-i előadás programja.

November első felében, 12-én a mai szombat irodalomból kapunk válogatást. Az ezt követő pódiumelőadás, az előzőek földrajzi helyén maradván, a XIX. század Oroszországának irodalmi és zenei nagyságait kívánja felvillantani. Az „ész bajjal jár” (hogy stílusosan Griboljev színművének címet idézzük) a XIX. század Oroszországában — ezt Puskin, Lermontov, Turgenyev, Csernyevszkij, Dosztojevszkij sorsa példázza. Műveikből hallhattunk válogatást a november 26-i rendezvényen.

December 3-án a magyar színházi élet születését követhetjük nyomon. Garay, Bajza, Szigligeti-Fazekas Mihály-évforduló adja meg ennek időszíriusát. Kodály Háy János c. dalművének részletei lesznek a műsor színesítői.

December 17-én csodálatos műveit szolgaltatja meg Szelecsényi Norbert zongoraművész.

Az 1979-es év első pódiumelőadásán, január 9-én Gorkij gazdag életművéből hangzik el válogatás, tehát versek, novellák, regény- és drámarészletek. A műsorban elhangzik még Prokofjev egy-egy alkotása is.

Alig múlik el hónap, hogy e lapok hasábján ne jelenne meg beszámoló a Postás Művelődési Központ valamelyik rendezvényéről. Különösen szeptembertől kezdve, a téli hónapokban napra váltóztatva, gazdag kulturális események színhelye a Művelődési Központ.

Huszonkét éve már, hogy szeptemberben megnyitjuk kapuit ebben az épületben a Postás Nyugdíjasok Klubja. A megnyitót este még azok a nyugdíjas szaktársak is eljövtek, akik messzi lakás, vagy egyéb térváltató okok miatt ritka vendégek a klubban.

Megnyitó beszédében Ispán István, a postás nyugdíjasok titkára megemlítette azt a sok szép, teljesen ingyenes országjáró autóbusszirándu-

Január 21-én „Az istenek halmak, az ember él” címmel Babits Mihály csodálatos verseit hallgathatjuk, s a hangulathoz illően egy kis Haydn-muzsikát a Postás Szimfonikus Zenekar tehetséges fiatal előadóművészeinek tolmácsolásában.

Február 4-én Dénes Margit varázslatos megzenésítésében, Párizsi posta címmel hangzik el válogatás a XIX. század első felének magyar költészetéből.

Február 18-án Karinthy Frigyes ismert és kevésbé ismert műveit szolgálnak meg majd.

A Bolgár Kulturális Központtal évek óta tartó barátságot a közös rendezvények sora jelzi. A március 4-én tartandó zenés irodalmi válogatás is a bolgár kultúra alaposabb megismerését szolgálja. Botev, Geo Milev és Blaga Dimitrova költeményei is elhangzanak a műsorban.

A Tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulója — jelentőségénél fogva — nem maradhat ki a sorozatból, már csak azért sem, mert a magyar történelem akkori formálói zenében és irodalomban is alkottak műsorba illeszthetőt. Ezt március 18-án hallhatjuk.

Váci Mihály lírája már a felszabadult Magyarországra. Április legelején az ő alkotásából és pályatársának, Ladányi Mihálynak költeményeiből hangzik el válogatás megzenésített verseikkel.

Április 22-én Radnóti Miklósra emlékeznek majd csodálatos életműve, alkotásai megszólaltatásával.

Május 6-án, túlpillantva az ország földrajzi határain, a romániai, a jugoszláviai és a szlovákiai magyar írók és zeneszerzők műveit hangzanak el.

Az évad utolsó pódium-programjaként egy chilei műsorra kerül majd sor. A zenét a hazánkban élő Victor Jara nevű viselő együttes szolgaltatja meg, s a műsorban természetesen Neruda alkotásai is helyet kapnak.

Ez tehát a 16. előadásból tervezett sorozat programja. Az esetleges változásnak ez évben is legfőbbje a színeszék elfoglaltsága lesz az oka.

A művelődési központ díszterme szép környezetet ad a mindig vasárnap délután négy órai kezdettel rendezett előadásoknak. S ha már a Benczúr utcái színház rendezvényeinél tartunk, meg kell említeni a Zenebarátok Klubjának programjait. Hétfő esteként, októbertől kezdődően a XIX. század romantikus zenéje csendül majd fel. Schubert, Schumann, Mendelssohn és Johannes Brahms csodálatos muzsikája. A zenebarátok népes tábora bizonyára örül majd a négy óraesztnek, melyek során elhangzanak október 16-án Mozart Várászfülválójának, január 29-én Verdi Álarcosbáljának, március 11-én pedig Offenbach: Hoffmann meséinek dallamai. A zenei estek népszerű előadóját, bevezetőjét dr. Káldor János zenetörténész.

Tartalmas programokban tehát nincs hiány, s mindenki előtt nyitva a Benczúr u. 27. kapuja.

Józsa Ágnes

Kedd esték a Benczúr utcában

lást, amellyel a nyár folyamán a szakszervezet megajándékozta az idős nyugdíjasokat. Azután ismertette a téli kulturális program tervezetét: Lehetőség lesz újra ismeretterjesztő, politikai és tudományos előadások megtartására. Ezenkívül felkérnek neves ének-művészeket, és dalesteket rendeznek népszerű operettekből. Több kedves nyugdíjas óhaja ez.

Most, hogy itt az ősz, jönnek majd a hosszú téli esték, kellemes lesz meleg szobában, lámpafénnyel irodalmi előadásokat hallgatni, nézni. A Postás Irodalmi Színpad

Október: Múzeumi hónap

Postás múzeumbarát dinasztiák

Majdnem egy évtizede — 1969. októberében — levelet kaptak a budapesti postaszervek szakszervezeti bizottságának kultúrfelelősei, melyben a Postás Művelődési Ház — akkor ez volt intézményünk neve — arra kérte őket, gyűjtsék össze alapszervejükben azokat a dolgozókat, akiket érdekel a kultúra, művészet, s kedvük van csatlakozni egy olyan baráti körhöz, mely lehetőséget nyújt a múlt és a ma kulturális értékeinek megismerésére, korábbi ismereteik bővítésére, szakszerű rendszerbe foglalására.

A kultúrfelelősök többsége segítségünkre sietett. Az érdeklődők névsorát elküldték, s az 1970. január 16-án tartott alakuló összejövetelünkön megszületett a Postás Múzeumbarátok Köre, akkor 42 taggal.

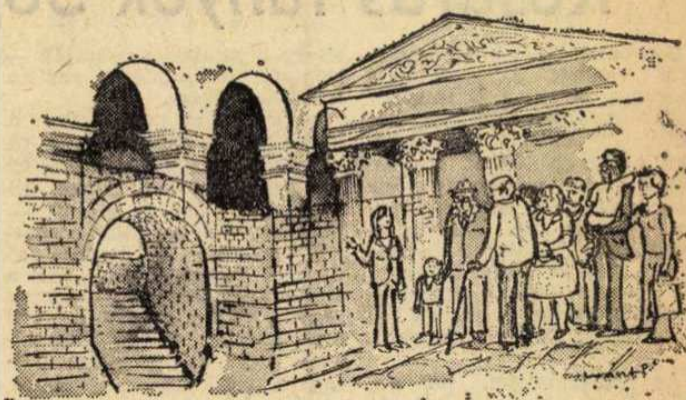
Mi volt a célunk, mit akartunk, s akarunk ma is elérni ezzel a baráti körrel? Színesíteni, szebbé tenni a kortagok mindennapjait, gazdagítani ismereteiket a világról, közelebb hozni hozzájuk a művészeteket. A művészeteket, melyek a valóságot tükrözik; az összegyűjtött, általánosított valósággal ismeretnek meg. A művészi megismerés a legszínesebb, legváltozatosabb módon közvetíti a világot, amelyben élünk. Érzékletesen, megjelenítően, átélhetően, s éppen ezért rendkívül könnyen befogadhatók. Baráti körünk célja tulajdonképpen az, hogy a kulturális és ezen belül is elsősorban a művészeti ismeretterjesztés sajátos bázisává váljék.

Köztudott, hogy múzeumaink, s köztük elsősorban a budapestiek, gazdag, értékes gyűjteményekkel — világhírű alkotásokkal is — rendelkeznek. Kötelességünknek érezzük, hogy elősegítsük ezek széles körű megismerését. Hazánk kiemelkedő tehetségű képzőművészekkel, dícselkedhet, de gyakran érkeznek hozzánk híres külföldi alkotók kiállításai is. Baráti körünk célja és feladata, hogy tagjait ezekkel a kortárs művészekkel is megismertesse, segítsen a napjainkban bőven kavargó irányzatok megközelítésében és megértésében.

Kezdetől fogva súlyt helyeztünk arra, hogy minden programhoz szakértő vezető hívjunk meg, aki segíti az eligazodást, a látottak elmélyítését, maradandóvá tételét.

Kedves emlékünknél marad 1970. január 25-e, baráti körünk első múzeumlátogatása. A Szépművészeti Múzeum görög-római anyagát néztük meg a gyűjtemény akkori vezető-művészettörténésének közreműködésével. Olyan sokan voltunk, hogy csak két részletben fértünk be az ókori görög-római osztály termibe. A kortagok közül ugyanis sokan magukkal hozták háztárukat, gyermekeiket, s ez a szokás a csoportban meg is honosult. Múzeum- és látogatásaink valójában családi programok, amelyekre egy-egy házaspár nemegyszer három-négy csemetével érkezik.

Baráti körünknek ma hetven tagja van, de az alapító tagok többsége kitart mellettünk.

A gyermekek közben felnőttek, menyasszonyok, vőlegényekékké váltak múzeumlátogatásainkra, fiatal házasságok sem váltak meg körünktől, s idén nyáron a tati várból megjelent körünk első harmadik nemzedékbeli tagja, akinek édesanyját még általános iskolásként hozták el szülei. Reméljük, nem ők lesznek az egyetlen múzeumbarát „dinasztiák”. S még valami, ami külön öröm számunkra: bár művelődési intézményünk kapui nyitva vannak a lakóterület felé is, a múzeumbaráti kör tagjai — egy-két kivételtől eltekintve — valamennyien a nagy postás családból tartoznak.

Hosszú volna leírni, hogy mi mindent néztünk meg, hol, merre jártunk az elmúlt csaknem tíz év alatt. Voltunk minden fővárosi múzeumban és láttunk számos tárlatot. Ismerkedtünk Budapest környékének gazdag látnivalóival. Évente egy-két alkalommal eljutottunk mű-

emlékekben és műkincsekben gazdag vidéki városokba is. Voltunk Szentendrén, Visegrádon, Tatán, Esztergomban, s még többfelé, hol vonattal, hol busszal vagy hajóval. Sok értékes, szép emlényt gyűjtöttünk az évek során, de még sok-sok érdekes látnivaló vár ránk az elkövetkezendő időkben is.

További célunk, hogy a Postás Művelődési Központban működő többi kis csoporttal — képzőművész körrel, zenebarátokkal, kertbarátokkal, stb. — már eddig is meglevő kapcsolatainkat bővítsük, közös programokat szervezzünk, egymás rendezvényeit látogassuk. Bizonyos, hogy ezzel tevékenységünk változatosabbá, gazdagabbá válik.

Örömmel vennénk, ha még több postás dolgozó, postás család csatlakozna hozzánk, osztozna élményeinkben, szeretettel várunk tehát minden új jelentkezőt a Postás Múzeumbarátok Körébe.

Komjáthy Gyuláné

Látogatóban a Távbeszélő Igazgatóság Ifjúsági Klubjában

A vihar percek alatt kerekedett, s kiadás záporosodott hozott magával. Egy kapualja húzódtam várakozni. Az eső nem akart szűnni, így letertem aznap programomról a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság Ifjúsági Klubjában meglátogatásáról. És mégis elmentem, mégpedig azért, mert találkoztam egy ismerőssel, aki szintén a klubba igyekezett.

— Jó lesz, ha velem tartasz, ilyenkor, zuhó után, kell a férfikéz — mondta, majd minden átmenet nélkül megkérdezte: — Lapátólól már vizet?...

A furcsa kérdést okát már Cseledey Andrástól tudtam meg:

— Klubunk pincehelyiség, alacsonyabban fekszik a csatornaszemlé, és amikor sok csapadék zúdul le, olyankor ki szokott önteni. Szerencsére ritkán fordul elő.

Ritkán, de a legfurcsább helyzetben. Ilyen volt, az 1976. áprilisának történetét is. Egy pénteki napon irodalomtörténeti előadást tartottak. Párizs és a Szajna volt a téma. Az előadó a hőmpolygó folyóról beszélt, amikor a mosdó felől elindult a víz, s szép lassan kezdte elönteni a helyiséget. A klub tagjai lapátokat és vödöröket szereztek, s megkezdtek a

„mentési munkálatokat”. Az előadás addig sem szűnhetett.

Azóta a beavatottak sokszor mondják Cseledey Andrásnak, az ifjúsági klub vezetőjének, hogy szép, szép ez a klub, minden megvan benne, csak a legfontosabb, a mentőcsónak hiányzik.

Az ifjúsági klub 1974 szeptemberétől működik. A kezdeti nehézségek után egyre nagyobb népszerűségnek örvendett. Jelenleg az 1100 fiatal dolgozó közül 80-an látogatják rendszeresen a műsorokat. Többen is szívesen lennének klubtagok, de nagyobb létszám befogadására nem alkalmas a Csengery utcai helyiség.

Heti négy alkalommal van foglalkozás — mondja Kovács Ilona, a társadalmi vezetőség egyik tagja. — Hétfőn a sport kedvelőinek, kedden a természetismeretkedők és egyéb ismeretterjesztő előadásokat szerető klubtagoknak tartunk foglalkozást. Szombaton zenes, táncos estét, vasárnap pedig irodalmi, esztétikai és filmtudományi előadásokat rendezünk. Minden alkalommal 17 órától 22 óráig van nyitva a klub.

Vannak rendkívüli klubnapok is. Erről tanúskodik a vasasok, immáron többkötetes napló is, amelyben nemcsak a közös kirándulásokat, fog-

lalkozásokat jegyzik fel, hanem a programon kívüli rendezvényeket is. Egy ilyen „távirati gyorsasággal” összehívott klubfoglalkozás volt az is, amelyeken külföldi (ír, angol és belga) ifjúsági klubok vezetői vettek részt. Nagyon tetszett nekik a magyar fiatalok klubélete, seről elismerő sorokkal nyilatkoztak a naplóban.

Szerencsém volt, hogy sikerült órák alatt összehoznom a társaságot, igyekeztem a telefonközpontból olyanokat meghívni, akik tudnak is beszélni a külföldiekkel — emlékszik vissza az esetre Cseledey András, aki nemcsak az ifjúsági klub vezetője, hanem a Posta Alközponti Üzem kulturális és

sportfelelőse, valamint a VII. kerületi klubtanácsnak és a TIG ifjúsági bizottságának tagja. Mint megtudtam, e fontos megbízatásai mellett szeptembertől a Tanárképző Főiskola esti tagozatán népművelő szakon tanul.

1975 óta vezeti a klubot. 1977-ben a KISZ-től, 1978-ban pedig a SZOT-tól „Kiváló” oklevelet kapott. A programot a klubtagok igénye alapján, ő és az öt főből álló társadalmi vezetőség készíti el. Ugyancsak ő vezeti a fotósakkort.

A Budapesti Távbeszélő Igazgatóság Ifjúsági Klubja 1976-ban és 1977-ben elnyerte a kiváló ifjúsági klub címet.

— farkas —

MINDENKI ISKOLÁJA

Az általános iskolában tanuló dolgozók felkészülésének segítése az elmúlt évhez hasonlóan az 1978/79-es tanévben is havonta ismertetjük a Mindenki iskolája felnevelőkönyvet tanügyi és köznevelődési programját. Ez utóbbit az idén két hasznosnak ígérkező sorozattal bővült. Címük: Jogi, állampolgári ismeretek és Közösség, társadalom, történelem.

A televíziós program adásideje nem változik, tehát az új ismeretanyagot bemutató műsort mindig kedden 17.30 és 18.35 között sugározzák, s az adást vasárnap reggel 8.10 és 9.15 között megismétlik. A Magyar Rádió adásideje: 3. műsor, hétfő 19.20–19.35, Jogi, állampolgári ismeretek; 3. műsor, szerda 17.00–17.30, Közösség, társadalom, történelem; 3. műsor, péntek 17.00–17.30, Irodalom és történelem. A Mindenki iskolája című tankönyv és a tanügyi adásokról készült hangszalag beszerezhető a könyvesboltokban, illetve a TANKÖRT boltjaiban.

Szeptemberi műsor

TELEVÍZIÓ
(Adás: kedden 17.30–18.35, ismétlés: vasárnap 8.10–9.15)
Matematika
19-én: A számok világa
24-én: Ismétlés.
26-án: Ami mérhető, azt mérd meg!

Fizika
19-én: Bevezetés a fizikába
24-én: Ismétlés
Földrajz
26-án: A Föld és a világegyetem

Októberi műsor
RÁDIO
Irodalom és történelem (Adás: 15-én: Ismétlés)

Petőfi rádió, péntek, 17.00–17.30)
20-án: Senki sem születik olvasónak (irodalom); Az ősember élete (történelem)

27-én: Móra Ferenc: Szeptemberi emlék (irodalom); Az athéni demokrácia (történelem)
Közösség, társadalom, történelem (Adás: 3. műsor, szerda, 17.00–17.30)

18-án: Bevezetés
25-én: Az ősi közösségek
Jogi, állampolgári ismeretek (Adás: 3. műsor, hétfő 19.20–19.35)
23-án: Az állampolgár és a jog
30-án: Magyar vagyok

TELEVÍZIÓ
(Adás: kedden 17.30–18.35, ismétlés: vasárnap 8.10–9.15)
Matematika
1-én: Ami mérhető, azt mérd meg (ismétlés)
24-én: Ami számítható, azt számítsd ki!
29-én: Ismétlés

Fizika
3-án: A testek egymásra hatása
8-án: Ismétlés
24-én: A testek mozgása
29-én: Ismétlés

Földrajz
1-én: A Föld és a világegyetem (ismétlés)
17-én: A kontinensek fekvése, felszíne
22-én: Ismétlés
31-én: Éghajlat, vízrajz, mezőgazdaság

Biológia
3-án: Élő és élettelen
8-án: Ismétlés
10-én: Sejt, szövetek, szervek
15-én: Ismétlés
31-én: Anyagcsere

Történelem
17-én: Haza és haladás
22-én: Ismétlés

Irodalom
10-én: „... úgy kell a boldogság, mint egy falat kenyér.”
15-én: Ismétlés

Kosaras lányok Sopronban

Sopronban nagy hagyományai vannak a kosárlabda sportnak. Jelenleg is mintegy negyven csapat működik, közülük egy az NB I-ben, három pedig az NB II nyugati csoportjában játszik. E háromból éppen a Soproni Postás Sportkör női kosárlabda csapata áll jelenleg a legjobban: a tavaszi fordulókban csak egy pontot mulott, hogy a második helyre szorultak a bajnokjelölt ZTE-vel szemben.

Az igazgatóság, ha szó esik róluk — s ez a bajnok idején gyakori — csak úgy emlegetik őket, a 15 fős csapatot: a kosaras lányok. S ebben évek, évtizedek elismerése, megbecsülése is benne van. A Postás Sportkör Kosárlabda Szakszakiya —

ahogy hivatalosan mondják — mintegy harmincéves múltat tekinthet vissza.

Pontosan nem tudom a kezdőévet megmondani, de az bizonyos, hogy amikor én ide kerültem — s annak bizony, húsz éve is elmúlt — már egy jól működő csapatba kerültem — mondja az egykori lelkes játékos, ma a szakszaki vezetője, Jakatics Magda. S ha már a múltrol eszt szó, egy megsárgult újságot vesz elő, a Képes Újság egyik 1963-as számát, amelyben sorra mutatja a lányokat a képen, ahogy egy kosár labdának örvendeznek. Közülük már csak a szakszaki vezető és a mostani edző, Bakó Jutka tagja a csapatnak.

— A riport abból az alka-

lomból készült, hogy bejutottunk az NB I-be. Néhány évig meg is maradtunk ott, aztán hullámvölgyek következtek. Nehéz volt a kivezető út. A fordulatot talán az 1976-os esztendő jelentette, s nemcsak a kosárlabda sportban. Az igazgatóság, a szakszervezeti tanács és a többi társadalmi szerv új lehetőségeket teremtett, a sportkör új vezetősége pedig átszervezte a csapatot. A városi sportiskolával kötött szerződés következtében tíz fiatal játékost kaptunk, és az együttes erőfeszítések eredményeként sikerült a csapat egykori erősségét, Bakó Jutkát is edzőként visszacsatolni Sopronba. Az NB I-es Vörös Meteor színeit cserélte fel a zöld színre, és lett a csapatnak lelkes edzője, ha kellett, játékos is. Az eredmény aztán már nem is maradt el. Az 1977. évi bajnokságban a harmadik helyen végeztek.

— Milyenek most a feltételek az eredményes szerepléshez?

— Nagyon sok támogatást kapunk az igazgatóságtól, jó a felszerelésünk; most kaptunk például új melegítőket. Aztán a közlekedésünk megoldása: mindig megkapjuk az autóbuzsát, így messze, Szigetvárra, Pécsre, Bajára is könnyen eljuthatunk. Talán a Sopronban általános teremhiány okoz gondot nekünk is az edzésnél. A Szechenyi Gimnázium tornatermében kaptunk helyet heti négy alkalomra, de csak este nyolc után. Riválisunkat, a ZTE csapatát mindis megirigyeljük a szép, korszerű tornacsarnokért.

— Ennyi lenne hát a sikeres szereplés titka?

— Nem, nem titok ez! Talán azt mondhatnám, hogy lelkesedés és felelősségérzet. S a jó hangulat, a vidámság. A lányok, még ha fáradtak is, végigéneklék az utat. Magukkal ragadják a többieket is. Aztán összetartanak a szabad időben is. Színházlátogatással gyakran kapcsoljuk össze a programokat, és ehhez támogatást is kapunk. Nehéz len-

ne név szerint kiemelni valakit is a csapatból, mert említhetném Molnár Attilánét, a Zsuzsát és a csapatkapitányt, Majsa Lászlónét, a Rózsit, akik kisgyermekük mellett is lelkesen vesznek részt a munkában. S talán meg kell említenem azt az élményt nyújtó utat az NDK-ba, amelyet a szakszervezet jóvoltából tehetünk meg a nyáron. A találkozó sportunk szempontjából is rendkívül hasznos volt. A jénai egyetem csapatával szemben megszereztük a győzelmet. Élmény volt nemzetközi mérkőzést játszani.

A csapat sikeres szereplésének bizonyítékaként Jakatics Magda pillanatok alatt kisregtőzött kiállítását varázsolta az asztalra a nyert kupából, oklevelekből. Nehéz lenne mindent felsorolni, csak néhányat az újjabakból: Téli Kupa, Győr, 1978; Lővér Kupa, 1978. I. helyezés. A November 7. Kupában 1975-ben első, 1976-ban és 1977-ben második helyezés. Eredményesen működik a második csapat is, amely a megyei bajnokságban rendszeresen az első vagy a második helyen végez.

A sportkör elnöke Csapó Vilmos is szívesen beszél a kosaras lányok sikereiről.

— Az őszi fordulókban nem lesz könnyű megtartani a mostani második helyet. Én azonban bízom a lányokban. A tavaszi 15 mérkőzésből csak kettőt kaptak ki. Úgy érzem, minden támogatást megadtunk a sikeres szerepléshez, az eredmény most már csak rajtuk múlik. A csapatban nagyon jó a hangulat, s azt mint gazdasági igazgatóhelyettes is mondhatom, valamennyien megállják helyüket a munkában is.

Azt hiszem, nem kell tovább kutatni a soproni kosaras lányok sikereinek titkát. Talán még egyet említenék: Jakatics Magdát, a testnevelés és sport terén végzett jó munkájának elismeréseként a Minisztertanács a Testnevelés és Sport Érdemes Dolgozója kitüntetésben részesítette 1974-ben.

A jó tudású, szorgalmas soproni sportolók bizonyára sok örömet szereznek még a város és az egész ország postás dolgozóinak.

Dr. Molnár Sándor

Egy lépésre a dobogótól

A postás tömegsport versenyzői — közöttük a női röplabdacsapat is — 5. alkalommal vettek részt a munkahelyi spartakiád budapesti döntőjén. Ezek során a női röplabdacsapat 3 esetben az első helyen végzett. A munkahelyi spartakiád országos döntőit négyévenként tartják. Ezeket Budapest színeit az előző évi budapesti döntő 1. és 2. helyezett csapatai képviselik. Az 1974. évi országos döntőn a női röplabdacsapat a 2. helyen végzett. Tavaly a csapat veretlenül nyerte meg a munkahelyi spartakiád budapesti döntőjét, és ismét jogot szerzett arra, hogy az idén megrendezett munkahelyi spartakiád országos döntőjén szerepelhessen.

Ezen a mérkőzésorozaton szerettünk volna az előzőkhöz hasonlóan jól szerepelni. Sajnos, ez teljes mértékben nem sikerült, a tavalyi győztes gárdából majdnem egy csapat való igen jó erőit képviselő játékosok kénytelenek voltak nélkülözni. A szakszervezet és a Postás Sport Egyesület minden lehető és megfizethetőt megteszt, hogy felkészültségünk hasznos és zavartalan legyen. Augusztus 14. és 19. között közös edzéseken készültünk a nagy feladatra. A játékosok 10 különböző postaszerviz dolgozóiból tevődtek össze; egy hét alatt így is nagyon jó együttes alakult belőlük. A legnehezebb gimnasztikai és labdakezelési gyakorlatokat szívesen és örömmel végezték; nem zavarta őket sem a tűző nap, sem a szeles, szeszélyes időjárás. Néhány játékos a kisgyermekét is magával hozta; az édesanyját a pályán „szünetelt”, a kislányok a homokban játszottak, a fiúcskák pedig az egyik szakszaki pályán kergettek a labdát. Úgy éreztük, hogy a felkészülés jól sikerült, legalábbis mindent megtettünk ezért, bár be kellett

látunk, hogy ez a csapat utóerőben és tapasztalatban jóval elmarad a tavalyitól, holott a feladat lényegesen megnőtt.

A munkahelyi spartakiád országos döntőjét augusztus 25. és 27. között Tatabányán bonyolították le. A szervezés és a rendezés kifogástalan volt, az étkeztetésről ezt már fenn tartás nélkül nem mondhatjuk el. Csak az indulás előtti napon szereztünk tudomást a 8-as döntőbe került csapatokról és a csoportbeosztásról. Ekkor már balsejtelnék győrtünk. A 8 csapat között ugyanis kimondottan üzemi (munkahelyi) csapat csak 4 volt, s a két budapesti csapat (V. Izzó, Bp. Postás) kívül a döntőben szereplő két egyesületi csapat, a Székesfehérvári Volán és a Nyiregyházi Taurus is a mi csoportunkba került. Mindkét csapat néhány éve még az NB I-ben szerepelt, s attól tartottunk, hogy a mérkőzéseken a volt NB I-es csapat játékosai fogják szerepelni. Sajnos, aggodalmunk valóra vált. A székesfehérvári csapat tagjai szinte kivétel nélkül régi NB I-es játékosok voltak, de nem maradtak el tőlük a nyiregyháziak sem. E csapatok ellen csak a legjobb összeállításban tudtuk volna egyenlő eséllyel felvenni a küzdelmet.

A székesfehérváriak ellen 12:6-ra, a nyiregyháziak ellen pedig már 12:10-re vezettünk, s a döntő játékmátak innen, tehát csupán 2-3 ponttal veszítettük el. Mindent összevetve: két csekély arányú vereséget szenvedtünk, a többi mérkőzést megnyertük, s végeredményben az 5. helyen végeztünk.

Élményekben gazdagon, de fáradt szívvel jöttünk haza. Az alig vizsgáltunk magunkat, hogy legközelebb, már egy hónapon belül, a munkahelyi spartakiád budapesti döntőjén kiközösöljük a csorbát.

Dr. Fejes Béla

Stefanik Pál

1913–1978

Egy hónapja még mint az országos postás-sportversenyző résztvevőjét mutattuk be, amint a nála jóval fiatalabb gyaloglókat megelőzi, s most búcsúzni kényszerülünk tőle. Egy-öldülük búcsú, hiszen neki nem maradt ideje arra, hogy sportársaitól, barátaitól, egyesületétől, szülőitől elkészítse, oly váratlanul szűlő fel a végzet, a pályán, edzés közben. Eleven emlékeket vitt magával második otthonáról, a küzdőtérrel, amelynek oly hosszú időn keresztül hűséges látogatója volt.

Negyvenöt éves versenyzői pályafutásra tekintett vissza, s ebből több mint három évtizedet a Postás Sport Egyesületben töltött el. Ez idő alatt

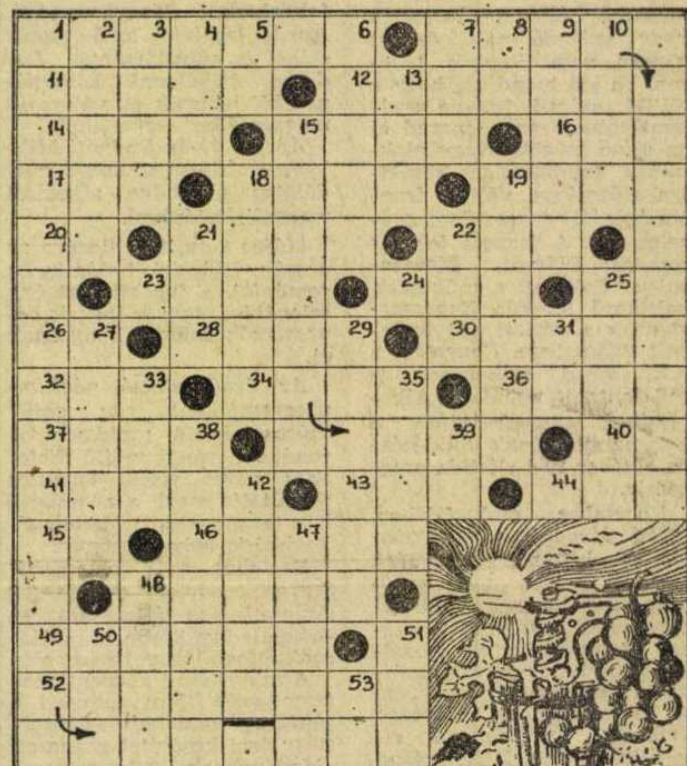
tizenkét alkalommal volt a magyar bajnokságot nyert távgyalogló csapat tagja, s jelenleg, alkalommal hozzásegített a győzelemhez a magyar csapatot a postások nemzetközi gyaloglóversenyén.

Három esztendője, hatvankét éves fejjel a versenyzést ugyan abbahagyta, a rendszeres testmozgás azonban továbbra is életélelem maradt. Rendszeresen kijárt a pályára, buzdította fiatalabb sportársait.

Nemcsak sportolók mezőnyéből emelkedett ki, viselven a Kiváló Sportoló kitüntetést, becsülettel helytállt a munkában is. Itt sem hiányzott az elismerés, birtokosa volt a Posta Kiváló Dolgozója kitüntetésnek.

Emlékét megőriztük.

ŐSZI BIZTATÁS

Szeptemberben már búcsúztunk a nyártól, de az ősnek is megvannak a szépségei. Erről szól Keszthelyi Zoltán „Őszi biztatás” című verse is, melynek két sorát idézzük: „Szorgalmas ős! Begyűjtöd mind a termést, / Édes szőlőt dobálsz a kosarakba; / Must-tal kínálsz... — Folytatás a vízsz. 7., függ. 1. és 15. alatt.

VÍZSZINTES:

1. A közelmúltban sokat emlegetett főváros. 7. Az idézet 1. része. 11. Határfolyó Európában. 12. Finn nagyváros. 14. Hegy oroszul. 15. Európai felsziget. 16. Kacat. 17. ... Sumac. 18. Az ételkészítés egyik igéje. 19. Halk zaj. 20. Duplázza dunántúli város. 21. Váltópénz Romániában. 22. Félteflon! 23. Európai főváros. 24. Maró folyadék. 25. Fordított kötőszó. 26. Mutatónév-más (ford.). 28. Fényes Szabolcs operettje. 30. Zűr, cirksz. 32. Napszak. 34. Mezei rágesáló. 36. A hét egyik napja (ford.). 37. Természeti jelenség. 40. Személyes névmás. 41. Ingatlan. 43. Téli csapadék. 44. Vörös. 45. Igekötő. 46. Utca a II. kerületben. 48. Égési termék (ford.). 49. Több ember alkotja, játék is van ilyen. 52. ... alva (Heves megyei község).

FÜGGŐLEGES:

1. Az idézet második része. 2. Csattanós történet. 3. Női név. 4. Karikagyűrűs. 5. Indulatsz. 6. Alumíniumkohó telephelye (ford.). 7. Mutatószó. 8. Neves népi író nevének kezdőbetűi. 9. Úgy... (ügyvédek vannak — ford.). 10. Német nagy (betűhiány). 13. Török férfinév. 15. Az idézet befejező része. 18. A szobrász igéje. 19. USA-tagállam. 21. A szabadságharc legendás honvédtábornoka. 22. Dunántúli község. 25. Fogyasztható étel. 27. Rákóczi brigádparancsnok volt (keresztnevének kezdőbetűjével). 29. Műsorsórás (névelővel). 31. L. D. 33. Évszak. 35. Értekezlet. 38. Eltűnt valamit, pl. a falról. 39. Egymás utáni betűk az ábécében. 42. Fejfedő. 47. Duna... község — (é. fel.). 48. Színművész. 50. Főnök. 51. Fon betűt keverve. 53. Csendes víztömeg.

Bánhídi

Beküldési határidő: október 10.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: Ne a rendeltetési hely elé írja az irányítószámot, hanem a cím alá.

Könyvtárlányt nyertek: Egyetértés Szocialista Brigád, (Szany), Nyíri Jánosné, (Dösbény), Papp Gyula, (Budapest), Polgár Lajos, (Dáka), Szimédi Józsefné, (Cellőmők).

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének Lapja
Szerkesztő: a Szakszervezet bizottsága
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13. 1146.
Felelős szerkesztő: BENDA ISTVÁN
Telefon: 428-777
Fiajda a Népszava Kiadó Vállalat
A kiadásért felel: DR. SÜTH PETER igazgató
Budapest, VII., Rákóczi út 54. 1964.
Telefon: 224-819
78-3889 Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

A kosaras lányok (sötét mezben) a jénai egyetem csapataival

Postás labdarúgók Franciaországban

Kétnapos fárasztó utazás után, hátunk mögött egy szép élményt adó Velence látnivalóival, dohos levegőjével, zöldes vízű kanálisaival érkezünk Marseille-be. A Marseille-i Postás Sport Klub meghívásának tettünk eleget. A budapesti Postás Sport Egyesület delegációja és labdarúgói júniusban tíz napot töltöttek Franciaország legszebb déli részén, hogy két barátságos mérkőzésen mérjék össze a francia postás labdarúgókkal ügyességüket és megismerjék francia barátaink vendég-szeretét.

„ASPTT de Marseille 1907” ezt hirdette az a füzet, amely a tíz nap programját tartalmazta, vagyis a nagy múltú klub 1977-ben ünnepelte fennállásának 70. évfordulóját.

A francia postás sportklub több mint húsz szakosztályt foglalkoztat. A klub elnöke, a marseille-i posta vezetője, a francia és magyar postás sportolók ismerkedési estjén a klub titkára, Fernand Chaze ismertette a sportklub munkáját és büszkén mutatta a nagy falitérképen, hogy hány országgal tartanak kapcsolatot; többek között a magyar postásokkal is. Utoljára a kézilabdás lányok jártak ott. Pólya Lajos, a PSE elnöke viszont tájékoztatást adott a hetvenkilenc éves Budapesti Postás Sport Egyesület munkájáról, eredményeiről.

Napok teltek, élmény élményre halmozódott. Marseille kikötőváros, csodálatos szépségű tengerparton fekszik. A napfényben fehéren szikráztak a part mentén végighúzó csillogó sziklák, a kártató hullámok ostromát bírva, mellettünk méltósággal elhaladó óceánjárók, tankhajók nyugtatták az ámuló szemeket.

Marseille fölött a hatalmas dombon ég felé törő katedrális uralkodik. A tekintélyt parancsoló épület a háborúkból megmenekülték hátlatomloma. A város, a katedrálisból nézve, hatalmas polipra emlékeztetett bennünket. Az ismerkedés után Orczifalvy István, a labdarúgók edzője „forró” edzést tartott fiai számára a füvet soha nem látott, kemény talajú pályán, izzó napfényben. Addig a delegáció vezetői nagy sóhajokkal nézték a szép építésű postás

uszodát, az abban lubickoló kis csemetéket.

A minden szempontból kemény edzést másnap barátságos, időnként szikrázó mérkőzés követte, amelyen a magyar fiúk 2:1 arányban bizonyultak jobbaknak. A következő mérkőzés előtti napon divatos mono-kini öltözetű tengeri strandon próbált Orczifalvy István edzést tartani fiainak. Az eredmény a másnapki 3:3-as döntetlen. Barátaink szerint ez nem volt szándékos.

Kirándultunk Toulon-ba, ahol hajóval körutazást tettünk a kikötőben, megcsodáltuk a hatalmas amerikai, francia hadihajókat, Napóleon parti érdítményét a korabeli ágyúkkal. Viharos tengeren próbáltuk megközelíteni másnap Marseille-ből egy motoros hajóval If várát. Nem sikerült bevenni, helyette a szomszédban levő kikötő kopár, sziklás hegyét másztuk meg és onnan néztük Monte Christó börtönvárát. Az egyik legszebb élmény: egy egész napos kirándulás nyújtotta autóbusszal Provence legszebb városait, tájait. Régi korokra emlékeztetve néztük Nimes ókori római építményeit, a hegyek forrásaiból vezető óriási római vízvezetékrendszert.

Meglátogattunk egy tengerparti spanyol falucska, meghegyek tetején épült, sziklatömbök közé ékelődő falvakat. A tíz nap tele volt egymást követő szép élményekkel. A forgalmas Marseille lüktető színeivel, arab negyedekkel, ahol a volt „Teleki tér”-hez hasonló, utcán zajló zsidóváros folyat az alkudozás. Közben fekete, fehér, sárga, félvér munkanélküliek embertömege, egy-egy vált áradata reggeltől késő estig hömpölyög az utcán, mintha, soha nem akarna elfogyjni.

Francia postás barátainktól nagy szeretettel búcsúztunk, jövőre Magyarországon találkozzunk, és reméljük, hogy vendég-szeretetüket viszonzni tudjuk. Köszönjük a Postások Szakszervezete Elnökségének, hogy támogatásával lehetőség nyílt a két város közötti postás sporttalálkozóra, amely a két nép közötti barátság elmélyítését, egymás megismerését is elősegítette.

Szarka György